

«اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل»

راهنمای عمل فعالیت های استانی ستاد، بکارهای حوزه های علمی و آموزش و پرورش

برنامه های سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۶

موضوع: بخشنامه شماره ۴۹۹۰۸ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۰ مقام عالی وزارت

دبیرخانه ستاد، بکارهای حوزه های علمی و آموزش و پرورش

معاونت پژوهش، طرح و برنامه ریزی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست مطالب

عنوان..... صفحه

مقدمه ۵

بخش اول: کلیات شامل:

- آشنایی با ستاد، دبیرخانه و کمیته‌های استانی ۶
- اسناد بالا دستی ۷
- ۱- سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴..... ۷
- ۲- نقشه جامع علمی کشور..... ۸
- ۳- سیاست های کلی ایجاد تحول در آموزش و پرورش ابلاغی مقام معظم رهبری..... ۸
- ۴- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش..... ۸
- ۵- برنامه مصوب زیر نظام‌ها و نقشه راه سند تحول ۱۱
- ۶- برنامه ششم توسعه کشور..... ۱۱
- ۷- اهداف، راهبردها و وراهمکارهای حوزه‌های علمیه ۱۱
- ۸- راهبردها و سیاست‌های وزارت آموزش و پرورش با تمرکز بر سال ۱۳۹۶ ..... ۱۱
- ۹- توافق‌نامه همکاری وزارت آموزش و پرورش و مدیریت حوزه‌های علمیه ۱۲

بخش دوم: برنامه‌های ستاد در سال تحصیلی ۹۷-۹۶..... ۱۴

شامل: عناوین اصلی برنامه‌ها، اهداف کلی برنامه‌ها، اهداف کیفی، گام‌های اجرای هر برنامه، سازوکار نظارت و ارزیابی

بخش سوم: راهنمای عمل فعالیت‌های استانی ۱۶

راهنمای تدوین برنامه استانی و مبادله تفاهم نامه اجرایی بین ستاد و کمیته همکاری استان
راهنمای فعالیت‌های مندرج در توافق‌نامه دبیرخانه ستاد و کمیته استان

۱. پژوهش در حوزه همکاری‌ها

۲. همکاری در ایجاد و توسعه مدارس علوم و معارف اسلامی

۳. اعزام مبلغ به مدارس برای: جلسات تخصصی، گفت‌وگوهای دینی دانش‌آموزی، مناسبت‌های دینی و ملی، اردوها،
فعالیت‌های فوق برنامه و هیات‌های دانش‌آموزی

۴. تامین واستقرار روحانی در مدارس توسط حوزه‌های علمیه (طرح امین، طرح روشنا، مدارس شبانه‌روزی روستایی و عشایری «سفیران آسمانی»، نمونه دولتی، روحانی مربی مهدهای کودک و پیش دبستانی و...

۵. برگزاری نشست‌های تخصصی، همایش علمی، کرسی‌های نظریه پردازی، نقد و مناظره، نوآوری و آزاد اندیشی برای مدیران و معلمان با حضور اساتید، علما و فضلاء حوزوی

۶. دیدار دانش‌آموزان با علما و فضلاء حوزه‌های علمیه

۷. جذب و بکارگیری ۵۰۰ نفر از طلاب در قالب نظام وظیفه عمومی

۸. دیدار دانش‌آموزان از حوزه‌های علمیه و آشنایی با نظام آموزشی حوزه

۹. توانمندسازی طلاب شاغل در آموزش و پرورش

۱۰. نظارت و ارزیابی فعالیت‌ها و بهسازی عملکرد کمیته‌های همکاری حوزه‌های علمیه و آموزش و پرورش در مناطق و شهرستان‌ها

۱۱. فعالیت‌های نیازمند مشارکت کمیته همکاری استان

۱۲. حمایت از پایان نامه‌های سطح ۳ و ۴ حوزویان با موضوع تعلیم و تربیت رسمی و عمومی

۱۳. هماهنگی دیدار معلمان نمونه، مبلغان و دانش‌آموزان شاخص با مراجع دینی

۱۴. آموزش اصول و فنون مشاوره به طلاب فعال در آموزش و پرورش

بخش چهارم: تعاریف، مفاهیم، الگوها، نمون برگ‌ها، پیوست‌ها..... ۴۰

نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی کشور به عنوان مهم‌ترین عامل انتقال، بسط و اعتلای فرهنگ با فرایندی تعالی جویانه، تعاملی، تدریجی، یکپارچه و مبتنی بر نظام معیار اسلامی مسئولیت هدایت افراد جامعه را برای تحقق مراتبی از حیات طیبه بر عهده دارد و زمینه‌های مناسب تکوین و تعالی پیوسته هویت آنان را برای شکل‌گیری و پیشرفت جامعه اسلامی فراهم می‌آورد. خوشبختانه تلاش وافر و بایسته تعلیم و تربیت برای بهبود و اصلاح نظام آموزشی با تدوین سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و با تکیه بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، با نصب‌العین قرار دادن رهنمودهای حکیمانه مقام معظم رهبری مدظله العالی نتایج مثبت و مفیدی بر جای گذاشته است و در ادامه، مصمم است با توجه به چارچوب نهادی و نظام اجرایی سند تحول بنیادین، زمینه‌های ارتقا و تقویت رویکرد تربیت اسلامی را در آموزش و پرورش، با بهره‌مندی سازمان یافته از پشتیبانی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری حوزه‌های علمیه به عنوان متولی اصلی تبیین، تبلیغ و نشر احکام و ارزش‌های اسلامی فراهم نماید.

تشکیل ستاد همکاری‌ها و دبیرخانه آن، گامی اساسی برای نهادینه سازی و تقویت همکاری متقابل و سامان‌دهی حضور نظام‌مند و اثربخش روحانیون در عرصه تعلیم و تربیت رسمی عمومی بوده است.

به منظور ایجاد انسجام در فرایند اجرای برنامه‌های پیش‌بینی شده و مصوب ستاد برای سال تحصیلی ۹۶-۹۷ موضوع بخشنامه شماره ۴۹۹۰۸ مورخ ۹۶/۳/۳۰ مقام عالی وزارت، راهنمای عمل فعالیت‌های استانی جهت اطلاع و بهره‌مندی همکاران محترم تقدیم می‌گردد.

انتظار می‌رود این مجموعه بتواند کمیته‌های همکاری استان‌ها و مناطق را با اهداف، سیاست‌ها، برنامه‌ها، فعالیت‌ها و فرایند اجرا آشنا نموده و زمینه را برای تحقق اهداف مورد انتظار فراهم نماید. ان شاء الله.

کلیات:

* ستاد همکاری‌ها و کمیته‌های استان / شهرستان و منطقه

اولین توافق‌نامه همکاری آموزش و پرورش و حوزه‌های علمیه، در سال ۱۳۷۹ به امضای آیت‌الله حسینی بوشهری، مدیر وقت حوزه علمیه قم و آقای مظفر، وزیر وقت آموزش و پرورش رسید.

براساس این توافق‌نامه، به منظور نهادینه کردن همکاری‌ها در استفاده از ظرفیت‌های معنوی، انسانی و تخصصی طرفین، «ستاد همکاری حوزه علمیه قم و آموزش و پرورش» شکل گرفت.

در مراحل بعدی نیز توافق‌نامه‌های جامع‌تر به امضای مدیران وقت حوزه و وزاری وقت آموزش و پرورش رسید.

به دنبال سفر مقام معظم رهبری در سال ۱۳۸۹ به قم و تاکید ایشان بر لزوم توجه بیش از پیش حوزه علمیه به آموزش و پرورش، مقوله همکاری‌ها وارد دوره جدیدی شد. دوره جدید فعالیت ستاد براساس توافق‌نامه جدید (بخشنامه شماره ۱۳۱۳۹۵ مورخ ۱۳۹۰/۰۵/۱۹، از اردیبهشت ۱۳۹۱ شروع شد. بر اساس این توافق‌نامه، دامنه همکاری دو دستگاه توسعه یافت، برنامه‌ها و فعالیت‌های مشخص تعریف شد، اعضای ستاد افزایش یافت و وظیفه نظارت کلان، ارزیابی از فعالیت‌ها و تلاش به منظور شناسایی و رفع موانع و مشکلات بر عهده دبیر ستاد که با رای اکثریت اعضای ستاد انتخاب می‌شود نهاد شد.

تقارن زمان تصویب و رونمایی از سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در آذرماه ۱۳۹۰ و اجرای توافق‌نامه جدید همکاری‌ها، اتفاقی مبارکی بود که سبب شد برنامه‌های جدید ستاد با محوریت سند تحول دنبال شود. تشکیل کمیته‌های استان، شهرستان و منطقه یکی از راهکارهای استفاده نظام‌مند و حداکثری از ظرفیت‌های استانی بود که آیین‌نامه مربوط به آن با ابلاغ شماره ۴۷۵۱۸ مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۱۳ وزیر وقت آموزش و پرورش به توافق‌نامه ملحق، و به حوزه‌های علمیه و ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها ابلاغ گردید. به موجب این آیین‌نامه و اصلاحیه آن (موضوع بخشنامه شماره ۲۴۶۱۱۹ تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۱)، در مرکز هر استان، کمیته‌ای با ترکیب: نماینده ولی فقیه و امام جمعه مرکز استان (رئیس کمیته)، مدیر کل آموزش و پرورش استان (نایب رئیس)، معاون پرورشی و فرهنگی (دبیر کمیته)، و عضویت مدیر حوزه علمیه برادران، مدیر حوزه علمیه خواهران، مدیر کل سازمان تبلیغات اسلامی، مدیر کل اوقاف و امور خیریه، رئیس دفتر تبلیغات اسلامی (در صورت وجود شعبه در استان)، معاونان آموزش ابتدایی و متوسطه اداره کل، مسئول اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش آموزان، تشکیل و مدیریت و هدایت همکاری دو دستگاه را بر عهده دارد. برای کسب آگاهی لازم از شرح وظایف و چگونگی تشکیل و اداره جلسات کمیته، به بخشنامه شماره ۲۴۶۱۱۹ مورخ ۹۳/۱۲/۱۱ مراجعه شود.

* اسناد بالادستی

از آن جا که اهداف، راهبردها، سیاست‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های علمی، فرهنگی و تربیتی مندرج در اسناد بالادستی نظام تعلیم و تربیت جمهوری اسلامی ایران، برآمده از قرآن و سنت معصومین علیهم السلام است و رسالت تبیین، تبلیغ و نشر اصول و ارزش‌های اسلامی برعهده حوزویان و حوزه‌های علمیه نهاده شده است، دستیابی به اهداف مقرر در این اسناد و رسیدن به مراتبی از حیات طیبه، مستلزم همکاری تنگاتنگ متولیان و مجریان برنامه‌های تربیتی، فرهنگی و علمی با علما و اندیشمندان حوزوی و حوزه‌های علمیه است.

دلالت اسناد بالادستی بر ضرورت استفاده از ظرفیت حوزه‌های علمیه به دو صورت است: ۱- دلالت عام. یعنی چتر اسلام بر تمام روح و جسم اسناد بالادستی گسترده شده است. تأیید و تضمین این مهم، در صلاحیت اندیشمندان حوزوی است. ۲- علاوه بر این، در بخش‌های مختلف اسناد، بر ضرورت حضور حوزه‌های علمیه تصریح و تأکید شده است از جمله:

۱. سند چشم انداز - ایران ۱۴۰۴

در این سند آمده: با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه‌ریزی شده و مدبرانه‌ی جمعی و در مسیر تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی، در چشم‌انداز بیست ساله: ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین‌الملل.

* جامعه ایرانی در افق چشم‌انداز چنین ویژگی‌هایی خواهد داشت:

- توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود و متکی بر اصول اخلاقی و ارزش‌های اسلامی، ملی و انقلابی، با تأکید بر مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی‌های مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسان‌ها و بهره‌مند از امنیت اجتماعی و قضایی.

- فعال، مسئولیت‌پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت‌مند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه‌ی تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن.

- دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه‌ی آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه)، با تأکید بر جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل.

- الهام‌بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام، با تحکیم الگوی مردم‌سالاری دینی، توسعه‌ی کارآمد، جامعه اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تأثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه‌ای براساس تعالیم اسلامی و اندیشه‌های امام خمینی (ره).

۲. نقشه جامع علمی کشور

در مقدمه این نقشه آمده: "با ابلاغ نقشه جامع علمی کشور لازم است تا کلیه دستگاه‌های اجرایی و نهادها نهایت تلاش خود را برای اجرای کامل برنامه بکار گیرند. امید است که با اجرای این نقشه زمینه و بستر لازم برای تحقق کامل اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی و انتظارات به حق مقام معظم رهبری از جامعه علمی فراهم شود ان شاءالله".

با این مقدمه روشن است که این سند باید ملاک و معیار همه فعالیت‌های علمی و فرهنگی برنامه‌ریزان و دست‌اندرکاران قرار گیرد. این نقشه دارای ۵ فصل است که بخش‌های مرتبط آن عبارتند از: فصل اول: ۱-۴؛ فصل دوم ۲۲-۴؛ اولویت اول فصل سوم؛ اولویت "ب" فصل سوم؛ فصل چهارم ۴-۱: راهبردهای ۱۰، ۹، ۸، ۶، ۵، ۴، ۲ از راهبردهای کلان توسعه علم و فناوری در کشور؛ راهبرد ۱ از راهبردهای ملی؛ اقدامات ۱ از اقدامات ملی؛ راهبردهای ۴ و ۳، ۲، ۱ از راهبردهای ملی؛ اقدامات ۱۳ و ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ از اقدامات ملی؛ راهبرد ۳۴ و ۲ از راهبردهای ملی؛ راهبرد ۵ و ۴، ۳، ۲، ۱ از راهبردهای ملی.

۳. سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور ابلاغی مقام معظم رهبری

ردیف‌های ۲ و ۱؛ فروع ۵ و ۴، ۲، ۱ از ردیف ۳؛ فروع ۷ و ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ از ردیف ۴؛ فروع ۶ و ۳، ۲، ۱ از ردیف ۵؛ فرعی ۱ از ردیف ۶؛ ردیف‌های ۱۲ و ۱۱، ۱۰.

۴. سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

این سند، میثاق مشترک اجزای درونی حاکمیت و حاکمیت با مردم برای موفقیت در استقرار تعلیم و تربیت اسلامی به منظور رسیدن به مراتبی از حیات طیبه است. همه برنامه‌ها و فعالیت‌ها باید در جهت تحقق اهداف کلان و عملیاتی با استفاده از راهکارهای اجرایی مندرج در سند باشد. لذا قاطبه کنشگران عرصه تعلیم و تربیت بخصوص فرهنگیان فرهیخته و فضایی حوزوی باید با مطالعه مکرر و اشراف دقیق به همه ابعاد آن، در جهت عملیاتی نمودن و تحقق اهداف بلند آن همت مضاعف نمایند. ان شاءالله. در بخشی از مقدمه سند تحول آمده است: «تحقق آرمان‌های متعالی انقلاب اسلامی ایران مانند احیای تمدن عظیم اسلامی، حضور سازنده، فعال و پیشرو در میان ملت‌ها و کسب آمادگی برای برقراری عدالت و معنویت در جهان در گرو تربیت انسان‌های عالم، متقی، آزاده و اخلاقی است. تعلیم و تربیتی که تحقق بخش حیات طیبه، جامعه عدل جهانی و تمدن اسلامی ایرانی باشد. در پرتو چنین سرمایه انسانی متعالی است که جامعه بشری آمادگی تحقق حکومت جهانی انسان کامل را یافته و در سایه چنین حکومتی ظرفیت و استعداد‌های بشر به شکوفایی و کمال خواهد رسید».

در بخشی از بیانیه ارزش‌ها آمده: «گزاره‌های ارزشی مندرج در بیانیه ارزش‌ها، بایدها و نبایدهایی اساسی است که لازم است تمام اجزا و مؤلفه‌های نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی هماهنگ با آن‌ها بوده و همه سیاست‌گذاران و کارگزاران نظام ملتزم و پایبند به آن‌ها باشند».

این ارزش‌ها براساس آموزه‌های قرآن کریم و سنت پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و حضرات اهل بیت علیهم‌السلام، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، رهنمودهای رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی قدس سره و مقام معظم رهبری و سند چشم‌انداز بیست‌ساله و نقشه جامع علمی کشور و سیاست‌های کلی تحول نظام آموزشی تهیه و تدوین شده است و با مبانی نظری تحول بنیادین آموزش و پرورش (شامل فلسفه تعلیم و تربیت، فلسفه تعلیم و تربیت رسمی عمومی و رهنامه نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی در جمهوری اسلامی ایران) سازگار و مستند به مضامین مندرج در آن‌ها می‌باشد.

* گزاره‌های ارزشی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی عبارتند از:

۱- آموزه‌های قرآن کریم، نقش معنوی، اسوه‌ای، هدایتی و تربیتی پیامبر اکرم [صلی‌الله‌علیه‌و آله‌وسلم] و حضرت فاطمه زهرا [سلام‌الله‌علیها] و ائمه معصومین [علیهم‌السلام] به ویژه امام زمان [عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف] و ولایت‌مداری در تمام ساحت‌ها برای تحقق جامعه عدل جهانی (جامعه مهدوی).

۲- آموزه‌های بنیادین مهدویت و انتظار که رمز هویت اسلام ناب و عامل حیات و بقای آن در عصر غیبت است، به عنوان مهم‌ترین رسالت منتظران در عصر غیبت.

۳- میراث نظری و عملی حضرت امام خمینی قدس سره، تعمیق علاقه و پیوند با انقلاب اسلامی، قانون اساسی و ولایت فقیه.

۴- فرآیند تعلیم و تربیت در تمام ساحت‌ها شامل تعلیم و تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی، تعلیم و تربیت اجتماعی و سیاسی، تعلیم و تربیت زیستی و بدنی، تعلیم و تربیت زیباشناختی و هنری، تعلیم و تربیت اقتصادی و حرفه‌ای، تعلیم و تربیت علمی و فناورانه منطبق بر نظام معیار اسلامی (مبانی و ارزش‌های برگرفته از قرآن کریم، سنت حضرات معصومین علیهم‌السلام و عقل (که تعلیم و تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی در آن محوریت دارد).

۵- زمینه‌سازی کسب شایستگی‌های پایه - با تأکید بر خصوصیات مشترک اسلامی - ایرانی و انقلابی، در راستای تکوین و تعالی پیوسته هویت دانش‌آموزان در ابعاد فردی، خانوادگی و اجتماعی.

۶- هویت شناخت‌مدار و واقع‌نمایی و معنای گسترده، جامع و منسجم معرفت (وحيانی، عقلانی، نقلی و تجربی).

۷- نقش معلم (مربی) به عنوان هدایت‌کننده و اسوه‌ای امین و بصیر در فرآیند تعلیم و تربیت و مؤثرترین عنصر در تحقق مأموریت‌های نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی.

۸- بصیرت و تعالی در زمینه‌های گوناگون عبادی - اخلاقی، اعتقادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی.

۹- کرامت ذاتی و اکتسابی انسان و کسب فضایل اخلاقی از جمله: ایمان، تقوا، تولی و تبری، عمل صالح، خودباوری، روحیه مجاهدت، ظلم‌ستیزی، علم، حکمت، عفت، شجاعت، عدالت، صداقت، ایثار و فداکاری.

بیانیه مأموریت سند تحول مقرر نموده: «وزارت آموزش و پرورش مهم‌ترین نهاد تعلیم و تربیت رسمی عمومی، متولی فرآیند تعلیم و تربیت در همه ساحت‌های تعلیم و تربیت، قوام بخش فرهنگ عمومی و تعالی‌بخش جامعه اسلامی براساس نظام معیار اسلامی، با مشارکت خانواده، نهادها و سازمان‌های دولتی و غیردولتی است. این نهاد مأموریت دارد با تأکید بر شایستگی‌های پایه، زمینه دستیابی دانش‌آموزان در سنین لازم‌التعلیم طی ۱۲ پایه (چهار دوره تحصیلی سه ساله) تحصیلی به مراتبی از حیات طیبه در ابعاد فردی، خانوادگی، اجتماعی و جهانی را به صورت نظام‌مند، همگانی، عادلانه و الزامی در ساختاری کارآمد و اثربخش فراهم سازد. انجام این مهم نقش زیرساختی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی خواهد داشت».

تصویر مدرسه در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ از منظر سند: «مدرسه جلوه‌ای است از تحقق مراتب حیات طیبه، کانون عرضه خدمات و فرصت‌های تعلیم و تربیتی، زمینه‌ساز درک و اصلاح موقعیت توسط دانش‌آموزان و تکوین و تعالی پیوسته هویت آنان براساس نظام معیار اسلامی، در چارچوب فلسفه و رهنامه نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران که دارای ویژگی‌های زیر است:

✓ تجلی بخش فرهنگ غنی اسلامی، انقلابی در روابط و مناسبات با خالق، جهان خلقت، خود و دیگران «به ویژه تکلیف‌گرایی، مسئولیت‌پذیری، کرامت نفس، امانتداری، خودباوری، کارآمدی، کارآفرینی، پرهیز از اسراف و وابستگی به دنیا، همدلی، احترام، اعتماد، وقت‌شناسی، نظم، جدیت، ایثارگری، قانون‌گرایی، نقادی و نوآوری، استکبارستیزی، دفاع از محرومان و مستضعفان و ارزش‌های انقلاب اسلامی».

✓ نقش‌آفرین در انتخاب آگاهانه، عقلانی، مسئولانه و اختیاری فرآیند زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی دانش‌آموزان براساس نظام معیار اسلامی.

✓ خودارزیاب، مسئول و پاسخگو نسبت به نظارت و ارزیابی بیرونی.

✓ تأمین‌کننده نیازهای فردی و اجتماعی و محیط اخلاقی، علمی، امن، سالم، بانشاط، مهرورز و برخوردار از هویت جمعی.

✓ برخوردار از مریبان دارای فضائل اخلاقی و شایستگی‌های حرفه‌ای با هویت یکپارچه توحیدی براساس نظام معیار اسلامی.

* برخی از اهداف ۸ گانه کلان سند عبارتند از:

۱- تربیت انسانی موحد و مؤمن و معتقد به معاد و آشنا و متعهد به مسئولیت‌ها و وظایف در برابر خدا، خود، دیگران و طبیعت، حقیقت‌جو و عاقل، عدالت‌خواه و صلح‌جو، ظلم‌ستیز، جهادگر، شجاع و ایثارگر و وطن‌دوست، مهرورز، جمع‌گرا و جهانی‌اندیش، ولایت‌مدار و منتظر و تلاشگر در جهت تحقق حکومت عدل جهانی، با اراده و امیدوار، خودباور و دارای عزت نفس، امانتدار، دانا و توانا، پاکدامن و با حیا، انتخابگر و آزادمنش، متعلق به اخلاق اسلامی، خلاق و کارآفرین و مقتصد و ماهر، سالم و بانشاط، قانون‌مدار و نظم‌پذیر و آماده ورود به زندگی شایسته فردی، خانوادگی و اجتماعی براساس نظام معیار اسلامی.

۲- ارتقای نقش نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی و خانواده در رشد و تعالی کشور، بسط و اعتلای فرهنگ عمومی و زمینه‌سازی برای اقتدار و مرجعیت علمی و تکوین تمدن اسلامی - ایرانی در راستای تحقق جامعه جهانی عدل مهدوی با تأکید بر تعمیق معرفت و بصیرت دینی و سیاسی، التزام به ارزش‌های اخلاقی، وفاداری به نظام جمهوری اسلامی ایران، اعتقاد و التزام عملی به اصل ولایت مطلقه فقیه و مردم‌سالاری دینی، تحکیم وحدت ملی، تقویت روحیه علمی، رعایت حقوق و مسئولیت‌های اجتماعی، ارتقای آداب و آیین زندگی متعالی، بهداشتی و زیست‌محیطی.

* در راهبردهای ۱۵ گانه سند آمده:

۱- استقرار نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی براساس مبانی نظری و فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی (تمام هدف‌های کلان).

۳- ابتناء فرایند طراحی، تدوین و اجرای اسناد تحولی زیر نظام‌ها (شامل برنامه درسی ملی، تربیت معلم و تأمین منابع انسانی، راهبری و مدیریت، تأمین و تخصیص منابع مالی، تأمین فضا، تجهیزات و فناوری - پژوهش و ارزشیابی) و برنامه‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت بر مبانی نظری و فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی و مفاد سند تحول راهبردی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی.

۸- تعامل اثربخش و فعال نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی با سایر نهادها و دستگاه‌های مرتبط به ویژه نهاد خانواده و رسانه با تأکید بر کاهش مرزهای تعلیم و تربیت رسمی و غیررسمی.

۱۱- ارتقاء معرفت و بصیرت دینی، انقلابی و سیاسی برای رشد و تعالی معنوی و اخلاقی معلمان و دانش‌آموزان و مشارکت برای ارتقاء معنوی خانواده.

۱۳- توسعه مستمر شایستگی‌ها و توانمندی‌های اعتقادی، تربیتی، علمی و حرفه‌ای فرهنگیان.

* فصل ششم سند شامل ۲۳ هدف عملیاتی و ۱۳۱ راهکار است که فرصت‌های فراوانی را برای همکاری آموزش و پرورش با حوزه‌های علمیه ایجاد کرده است از جمله:

راهکار ۴ و ۳ از هدف ۱؛ راهکار ۸ و ۶، ۵، ۴، ۲ از هدف ۲؛ راهکار ۷ و ۶، ۲، ۱ از هدف ۳؛

راهکار ۶ و ۳، ۱ از هدف ۴؛ ۲ و ۱ از هدف ۱۴؛ راهکار ۲ و ۱ از هدف ۱۵؛ راهکار ۳ و ۲ از هدف ۱۶؛ راهکار ۱ از هدف ۱۸؛ راهکار ۱ از هدف ۱۸ و راهکار ۴ از هدف ۲۳.

۵. برنامه مصوب زیر نظام‌ها و نقشه راه سند تحول

۶. برنامه ششم توسعه کشور

ردیف ۳ از بند الف ماده ۶۳ برنامه ششم توسعه - ارتقای جایگاه آموزش و پرورش به مثابه مهم‌ترین نهاد تربیت نیروی انسانی و مولد سرمایه اجتماعی و انسانی عهده‌دار اجرای سیاست‌های مصوب و هدایت و نظارت بر آن به‌عنوان امر حاکمیتی با توسعه همکاری دستگاه‌های اجرائی

۷. اهداف، راهبردها و راهکارهای حوزه‌های علمیه

بند ۱ اهداف: تامین و تربیت جامع و متوازن عالمان، فقیهان وارسته و توانمند در عرصه‌های آموزشی، پژوهشی، تبلیغی، تهذیبی و مدیریتی

بند ۵ راهبرد: مدیریت و توسعه پژوهش‌ها و فعالیت‌های فکری - فرهنگی حوزه‌های علمیه در مراکز پژوهشی و مطالعاتی و فرهنگی حوزوی و پیرامونی حوزه

بند ۹،۱۰ راهبرد: حضور عالمانه و اجتهادی حوزه و حوزویان در عرصه علوم اجتماعی و انسانی

بند ۱۲۳ راهکار و اقدام عملیاتی: حضور رسمیت یافته حوزه علمیه در ارکان و عناصر فرایند آموزش و پرورش

بند ۲۴۶ راهکار و اقدام عملیاتی: حمایت از بیان نامه‌ها و رساله‌های تحصیلی در رشته‌های علوم اسلامی - انسانی، در راستای برطرف کردن نیازهای کشور و جوامع

۸. راهبردها و سیاست‌های وزارت آموزش و پرورش با تمرکز بر سال ۱۳۹۶

بند ۳،۱. ساماندهی و بهسازی شاخص‌های اصلی منابع انسانی، با تاکید بر طراحی و تدوین برنامه جامع نیروی انسانی

بند ۳،۵. توسعه دوره‌های باز آموزی معلمان با بهره‌گیری از فن‌آوری‌های نوین؛

بند ۶،۴. ایجاد همسویی و هم‌افزایی تعلیم و تربیت غیر رسمی با آموزش و پرورش رسمی؛

بند ۶،۷. تعمیق و اعتلای دینی و اخلاقی دانش‌آموزان، با تاکید بر انس با قرآن و عترت؛

بند ۶،۸. ارتقاء سلامت روانی و جسمانی دانش‌آموزان و مقابله با آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی آنان؛

بند ۴،۴. تقویت تعامل و مشارکت {پژوهشی} با انجمن‌های علمی - آموزشی و صنفی معلمان، سمن‌ها و نهادهای فرهنگی و اجتماعی و دستگاه‌های دولتی و غیر دولتی ملی و بین‌المللی؛ خصوصاً حوزه‌های علمیه

بند ۶,۱ . بازنگری محتوای برنامه درسی، مبتنی بر اهداف مصوب دوره‌ها و پایه‌های تحصیلی، با تاکید بر توجه متوازن به ساحت‌های ششگانه تربیت؛

بند ۶,۵ . توسعه مشارکت با معلمان، حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها ، در تدوین برنامه درسی و بهره‌گیری از ظرفیت بخش غیر دولتی در تولید، چاپ و توزیع مواد و منابع آموزشی.

۹. توافق‌نامه همکاری وزارت آموزش و پرورش و مدیریت حوزه‌های علمیه

بند ۱ عرصه پژوهش: تدوین سند جامع چشم انداز همکاری‌های آموزش و پرورش و حوزه‌های علمیه بر مبنای دیدگاه‌های مقام معظم رهبری و اسناد بالادستی

بند ۴ عرصه پژوهش: انجام پروژه‌های پژوهشی مشترک بنیادی، کاربردی، توسعه‌ای در حوزه تربیتی و آموزشی

بند ۳ عرصه آموزش و برنامه‌ریزی: همکاری حوزه علمیه با دفتر برنامه‌ریزی و تالیف کتاب‌های درسی در اعتباربخشی برنامه‌های درسی

بند ۴ عرصه آموزش و برنامه‌ریزی: همکاری در تدوین کتاب‌های درسی به ویژه در حوزه علوم انسانی

بند ۱ عرصه امور تربیتی و تبلیغ: تامین مشاور امور مذهبی و تربیتی مورد نیاز آموزش و پرورش

بند ۲ عرصه امور تربیتی و تبلیغ: برنامه‌ریزی کلان و فراهم کردن مقدمات برای نشست و دیدار دانش‌آموزان و معلمان با علما و فضایی حوزه

بند ۳ عرصه تربیت، توانمندسازی و ارتقا: مشارکت در برنامه‌ریزی درسی و اجرای دوره‌های آموزشی کوتاه مدت و پودمانی برای تربیت و توانمند سازی نیروی انسانی مانند توسعه طرح بصیرت فرهنگیان و طرح ولایت دبیران (مبانی اندیشه‌های اسلامی) و همکاری در اجرا

بند ۱ عرصه نظارت و ارزشیابی: مشارکت حوزه در تعیین ملاک‌ها، ارزش‌ها، شاخص‌های نظارت و ارزیابی منابع انسانی

بند ۲ عرصه نظارت و ارزشیابی: مشارکت در طراحی نظام نظارت و ارزشیابی با رویکرد دینی، کیفیت گرایی، برانگیزانندگی، بهبود و ارتقای سطح شایستگی‌ها و بهره‌وری متناسب با وظایف

راهنمای عمل

برنامه ها و فعالیت های استانی

* عناوین اصلی و اهداف برنامه‌های سال ۹۷-۹۶

• عناوین اصلی برنامه‌ها

۱۱۲. بهره‌گیری از ظرفیت حوزه‌های علمیه در پژوهش، برنامه‌ریزی درسی و توسعه زیر ساخت‌های تعلیم و تربیت اسلامی
۱۱۳. توسعه فعالیت‌های تربیتی و تبلیغی و تعمیق باورهای دینی دانش‌آموزان با استفاده از ظرفیت حوزه‌های علمیه
۱۱۴. مشارکت در تربیت و توانمندسازی منابع انسانی (مبلغان و روحانیون شاغل) با استفاده از ظرفیت حوزه‌های علمیه

• اهداف کلی برنامه‌ها

۱. شناخت و بکارگیری مفاهیم بنیادی و مورد نیاز برای توسعه و تعمیق مبانی تعلیم و تربیت اسلامی
۲. تعمیق و اعتلای تربیت دینی و اخلاقی و تعالی معنوی دانش‌آموزان با تاکید بر انس با قرآن و عترت
۳. تربیت نیروی انسانی توانمند و واجد شرایط برای تحقق اهداف و بهبود و ارتقای مناسب سطح بهره‌وری برنامه‌های تربیتی و پرورشی در چارچوب نظام معیار اسلامی

• اهداف کیفی در برنامه‌ها

۱. ارتقای اثربخشی و افزایش کارایی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
۲. فراهم آوردن زمینه کاربست یافته‌های جدید و نوآوری در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
۳. حمایت مادی و معنوی از پژوهش، تولید محتوا و تدوین برنامه‌های آموزشی
۴. توسعه مشارکت حوزه‌های علمیه و آموزش و پرورش در تدوین برنامه و محتوای درسی
۵. تعمیق و اعتلای تربیت دینی و اخلاقی دانش‌آموزان در متون درسی
۶. تبلیغ معارف دینی، احکام الهی و ارزش‌های اخلاقی با استفاده از ظرفیت مبلغان و کارشناسان حوزوی
۷. پرورش حس مذهبی و تعالی هویت دینی و مقابله با آسیب‌ها و آفت‌های تربیتی و اخلاقی فراروی دانش‌آموزان
۸. ارتقای بصیرت و معرفت دینی برای رشد و تعالی معنوی و اخلاقی معلمان و دانش‌آموزان و ارتقای معنوی خانواده‌ها
۹. تامین مشاوران و مبلغان امورمذهبی و تربیتی مورد نیاز آموزش و پرورش
۱۰. تعمیق باورهای دینی، انس با قرآن، نماز و عترت
۱۱. تقویت شایستگی‌های حرفه‌ای و اعتقادی مدیران، معلمان و مبلغان دینی

۱۲. تربیت تخصصی - حرفه‌ای و دینی معلمان و کارشناسان دینی

۱۳. ایجاد همسویی و هم‌افزایی تعلیم و تربیت غیر رسمی با آموزش و پرورش رسمی

۱۴. استاندارد سازی و تدوین شاخص‌های کیفی برای ارزیابی فعالیت‌های فرهنگی و تربیتی

۱۵. ارتقای سطح شایستگی‌ها و بهره‌وری متناسب با وظایف با رویکرد دینی

• گام‌های اجرای هر برنامه

به منظور تضمین کیفیت اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های ذیل آن، گام‌های زیر مورد توجه می‌باشد:

گام اول: مطالعه و بررسی زمینه‌ها و اسناد قانونی و فرادستی

گام دوم: تدوین فرایند و شیوه اجرا و سازکارهای نظارت و ارزیابی

گام سوم: پیش‌بینی منابع و اعتبارات لازم

گام چهارم: اخذ مجوز و طی مراحل تصویب اجرای برنامه

گام پنجم: فراخوان و هماهنگی مشارکت حوزه‌های علمیه

گام ششم: پی‌گیری و نظارت بر فرایند اجرا و پیشرفت برنامه

گام هفتم: جمع‌آوری مستندات و ارزیابی برنامه

گام هشتم: ارائه گزارش نهایی از اجرای برنامه به کمیته و دبیرخانه ستاد همکاری‌ها

• سازوکار نظارت و ارزیابی برنامه

به منظور حسن اجرای برنامه‌ها، سازکارهای نظارت و ارزیابی زیر پیش‌بینی شده است:

۱. استفاده از ابزارها، فرم‌های نظارتی، نظرسنجی و ارزیابی

۲. بازدید و نظارت بر اجرای برنامه براساس زمان‌بندی اجرا

۳. جمع‌آوری مستندات و دریافت گزارش‌های نوبه‌ای و نهایی از مجریان

۴. برگزاری جلسات ارائه نتایج فعالیت‌ها و پژوهش‌ها

۵. بررسی و تحلیل نتایج و ارائه گزارش نهایی از اجرای برنامه به کمیته و دبیرخانه

• عناوین فعالیت‌های استانی

ردیف‌های ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۱۲ با ۲۴ فعالیت، موضوع بخشنامه شماره ۴۹۹۰۸ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۰ مقام عالی وزارت، به برنامه‌های ستاد

همکاری‌ها اختصاص دارد. از ۲۴ عنوان فعالیت ذیل برنامه‌های سه‌گانه، ۱۰ فعالیت ذیل در سطح استان و منطقه پیگیری و اجرا

خواهد شد.

۱. پژوهش‌های استانی در حوزه همکاری‌ها

۲. همکاری در ایجاد و توسعه مدارس علوم و معارف اسلامی

۳. اعزام مبلغان با تجربه حوزه‌های علمیه به (جلسات تخصصی، گفتمان‌های دینی دانش آموزی، مناسبت‌های دینی و ملی، اردوهای تربیتی و فعالیت‌های فوق برنامه و هیأت‌های دانش آموزی)

۴. تامین و استقرار روحانی در مدارس توسط حوزه‌های علمیه (طرح امین، طرح روشنا، مدارس شبانه روزی روستایی و عشایری «سفیران آسمانی»، نمونه دولتی و روحانی مربی مهدهای کودک و پیش دبستانی و...)

۵. برگزاری نشست تخصصی و همایش علمی و کرسی‌های نظریه پردازی، نقد و مناظره، نوآوری و آزاد اندیشی برای مدیران و

معلمان با حضور اساتید، علما و فضلالی حوزوی

۶. دیدار دانش آموزان با علما و فضلالی حوزه

۷. جذب و بکار گیری ۵۰۰ نفر از طلاب در قالب نظام وظیفه عمومی

۸. آشنایی دانش آموزان با نظام آموزشی مدارس علمیه و بازدید از حوزه‌های علمیه

۹. توانمندسازی طلاب شاغل در آموزش و پرورش

۱۰. نظارت و ارزیابی فعالیت‌ها و بهسازی عملکرد کمیته‌های همکاری حوزه‌های علمیه و آموزش و پرورش در مناطق و

شهرستان‌ها

• راهنمای عمل فعالیت‌های استانی

به منظور تسهیل فرایند مشارکت حوزه‌های علمیه و آموزش و پرورش و سایر نهادهای مؤثر در کمیته‌های همکاری استان‌ها و مناطق و ایجاد انسجام برای اجرای دقیق و موثر فعالیت‌ها، راهنمای عمل فعالیت‌های استانی به شرح زیر ارائه می‌گردد. لازم است با توجه به شرح فعالیت، گام‌های اجرایی، ساز و کارهای نظارت و ارزیابی و توصیه‌ها و انتظارات اعلام شده در هر فعالیت، هماهنگی، اقدام و تلاش لازم صورت گیرد.

الف - راهنمای تدوین برنامه استانی و مبادله توافق‌نامه اجرایی بین ستاد و کمیته همکاری استان

✓ شرح فعالیت

مطابق بند یک ماده ۴ آیین‌نامه کمیته همکاری، موضوع بخشنامه شماره ۲۴۶۱۱۹ مورخ ۹۳/۱۲/۱۱، کمیته استانی موظف است نسبت به تدوین برنامه‌های سال تحصیلی ۹۶-۹۷ براساس نمونه برگ‌های مربوط، با همکاری کمیته برنامه‌ریزی استان و پس از بررسی و تایید آن در جلسه کمیته همکاری استان، اقدام نماید. برنامه استان پس از امضای رییس کمیته (نماینده محترم ولی فقیه در استان) جهت بررسی، تایید و امضای مشاور وزیر و دبیر ستاد طی نامه رسمی و از طریق اتوماسیون، به پوشه مشاور وزیر در امور همکاری با حوزه‌های علمیه ارسال خواهد شد. بخشنامه تدوین برنامه استانی به شماره ۷۵۴۳۶ مورخ ۹۶/۰۵/۰۲ به استان‌ها ابلاغ گردیده است.

✓ گام‌های اجرا

۱. تنظیم نمونه برگ شماره ۱ (برنامه سالانه) برای هر کدام از عناوین فعالیت‌های اعلام شده و سایر برنامه‌های پیشنهادی و ابتکاری کمیته همکاری استان

۲. هماهنگی و تصویب فعالیت‌های برنامه در کمیته برنامه‌ریزی آموزش و پرورش و کمیته همکاری حوزه‌های علمیه و آموزش و

پرورش استان

۳. تایید و امضای نمون برگ‌های شماره ۱ توسط دبیر و رئیس کمیته همکاری استان
۴. تنظیم نمون برگ شماره ۲ (توافق‌نامه کمیته‌های همکاری استان) بعد از مشخص شدن حجم پیش‌بینی هر فعالیت برای سال تحصیلی ۹۶-۹۷ براساس شاخص‌های اعلام شده
۵. تایید و امضای نمون برگ شماره ۲ (توافق‌نامه کمیته‌های همکاری استان) توسط نایب رئیس کمیته (مدیرکل آموزش و پرورش استان) و رئیس کمیته (امام جمعه مرکز استان)
۶. ارسال نمون برگ شماره ۲ (توافق‌نامه کمیته همکاری استان) به دبیرخانه ستاد جهت بررسی، تایید و امضای مشاور وزیر و دبیر ستاد طی نامه رسمی
۷. بررسی و تایید برنامه‌های پیشنهادی استان توسط مشاور وزیر و دبیر ستاد همکاری و ابلاغ توافق‌نامه به استان جهت اجرا و تامین اعتبارات لازم از سوی ستاد.

✓ توصیه‌ها

- ۱- مبنای هدف‌گذاری برنامه‌های سال تحصیلی ۹۶-۹۷، ظرفیت‌های استان در حوزه همکاری‌ها و عملکرد سال تحصیلی ۹۵-۹۶ خواهد بود.
- ۲- در فعالیت شماره ۴ و ۵ از برنامه دوم با عنوان «دیدار دانش‌آموزان با علما و فضایی حوزه‌های علمیه» و «آشنایی دانش‌آموزان با نظام آموزشی مدارس علمیه و بازدید از حوزه‌های علمیه» رعایت کامل ضوابط و مقررات اردویی الزامی است.
- ۳- فعالیت شماره ۱ از برنامه سوم با عنوان «توانمندسازی طلاب شاغل در آموزش و پرورش»، با اخذ مجوز و کد دوره ضمن خدمت از اداره برنامه‌ریزی و آموزش نیروی انسانی ادارات کل اجرا خواهد شد. حجم فعالیت در این زمینه برای کلیه طلاب شاغل استان پیش‌بینی و درخواست گردد.
- ۴- مجموعه برنامه استان که به دبیرخانه ارسال می‌شود، برای تبادل تجربه و استفاده از ابتکارات و خلاقیت‌ها، در هم‌اندیشی دبیران کمیته‌های استانی در قالب نمایشگاه عرضه خواهد شد.
- ۵- طبق بند یک ماده ۴ شرح وظایف کمیته استان، موضوع بخشنامه شماره ۲۴۶۱۱۹ مورخ ۹۳/۱۲/۱۱ ترتیبی اتخاذ گردد تا کلیه مناطق و شهرستان‌های تابع نسبت به تدوین برنامه سالانه برابر فرم شماره یک و دو منطقه‌ای (نمون برگ‌های پیوست) اقدام مشابه استان بعمل آورند.
- ۶- دبیر محترم کمیته استان براساس بند ۷ ماده ۴ بخشنامه شماره ۲۴۶۱۱۹ مورخ ۹۳/۱۲/۱۱، نسبت به ارسال بموقع گزارش فعالیت‌ها اقدام نماید تا از مکاتبات بعدی و تأخیر در ارائه گزارش دبیرخانه به ریاست عالی ستاد جلوگیری شود.
- ۷- حسب بند ۱۱ نمون برگ ارزیابی ادارات کل از بخشنامه شماره ۴۰۰/۳۸۹۳۸ مورخ ۹۵/۳/۱۲ با موضوع «پروژه مهر» موارد زیر مورد انتظار است.
- ۸- در فرصت تابستان، نشست کمیته همکاری استان و مناطق با محوریت تدوین و تصویب برنامه سالانه همکاری‌ها برای سال تحصیلی ۹۶-۹۷ و موارد مدنظر در بازگشایی مدارس (پروژه مهر) تشکیل گردد.

ب- راهنمای فعالیت های مندرج در توافق نامه ستاد و کمیته همکاری استان

۱. پژوهش در حوزه همکاری ها

✓ شرح فعالیت

پژوهش در نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی به عنوان یک فعالیت ماموریت گرا پیرامون مبانی ، رسالت ، اهداف و ماموریت نظام تعلیم و تربیت استوار است. درک و بهبود مستمر این نظام در چرخه تولید دانش کاربردی ، اشاعه و کاربست یافته ها صورت می گیرد. پژوهش ها در حوزه همکاری های مشترک از طریق تولید دانش کاربردی مبتنی بر تعلیم و تربیت اسلامی و انجام فعالیت های مرتبط آن، وظایف زیر را دنبال می کند: ۱. توسعه، تحول و ارتقای پیوسته کیفیت ۲. پیش بینی چالش ها ، مسائل و بحران های پیش رو. (وظیفه پیشگیرانه) ۳. تشخیص مسائل و چالش های تربیتی و راه های مقابله با آن. (وظیفه درمانی) ۴. توسعه فرهنگ پژوهش از سطح ستاد تا سطح مدرسه.

در حوزه همکاری ها (۶۰ پژوهش استانی) پیش بینی شده است که توسط کمیته های پژوهشی ادارات کل آموزش و پرورش انجام می گیرد. با توجه به این که دامنه نیازها و موضوعات پژوهشی در حوزه همکاری ها وسیع است، می توان با فراهم سازی فرصت رقابت، از ظرفیت های درون نظام آموزش و پرورش، حوزه های علمیه و دانشگاه ها استفاده کرد. حجم پژوهشی استان برابر درخواست و اعلام کمیته در توافق نامه (نمون برگ شماره ۲) تعیین و اعلام می گردد.

✓ گام های اجرا

۱. فراخوان و معرفی خطوط تحقیقاتی از طریق اطلاع رسانی به فرهنگیان و حوزویان
۲. تخصیص منابع و اعتبارات لازم.
۳. بررسی و تصویب اولیه طرح های پژوهشی از سوی کمیته پژوهشی استان
۴. انجام مراحل و فرایند تحقیق و پژوهش و برگزاری جلسات ارائه و تایید کیفیت علمی و قبول آن

✓ توصیه ها و انتظارات

۱. قلمرو این پژوهش ها، مبانی، اهداف، رسالت و ماموریت های مشترک حوزه و آموزش و پرورش می باشد. عناوینی پذیرفته می شود که یافته ها و کاربست های پیشگیری و درمان بحران های تربیتی و آموزشی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی را با استفاده از ظرفیت همکاری مشترک نهادهای حوزوی و آموزش و پرورش ارائه نماید.
۲. اولویت ها، عناوین، اعتبارات و فرایند پژوهش ها با کمیته های پژوهشی ادارات کل آموزش و پرورش هماهنگ شود.
۳. از ظرفیت های استانی درون آموزش و پرورش و حوزه های علمیه (معلمان و روحانیون) به درستی استفاده شود. با اعلام فراخوان پژوهشی، فرصت رقابت بر اساس توانمندی علمی در بین پژوهشگران فراهم گردد.
۴. هماهنگی های لازم برای همکاری با محققان و پژوهشگران در مناطق، نواحی و مدارس صورت گیرد و منابع و اطلاعات لازم براساس مقررات در اختیار آنان قرار گیرد.
۵. پژوهش ها بر اساس زمان بندی شروع و پایان انجام گرفته و قبل از اتمام سال مالی اعلام نتیجه گردد.

۲. همکاری در ایجاد و توسعه مدارس علوم و معارف اسلامی (مدارس پیش حوزوی)

✓ شرح فعالیت

مدارس معارف اسلامی، تعمیق باورهای دینی، ارتقای کیفی آموزش‌های دینی نوجوانان، کادرسازی در عرصه‌های فرهنگ دینی جامعه، گسترش معنویت در بین نوجوانان و جوانان و آشناسازی هر چه بیشتر نسل نوپای جامعه با فرهنگ غنی و معارف و حیانی قرآنی و اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) و در نهایت، آماده نمودن زمینه‌های علمی و تربیتی برای ادامه تحصیل در مراکز آموزش عالی و حوزه‌های علمیه را دنبال می‌کند. قانون تاسیس و راه‌اندازی دبیرستان‌های علوم و معارف اسلامی (دولتی، وابسته و غیردولتی) مصوب جلسات: ۶۷۷ و اصلاحیه ۸۶۴ شورای عالی آموزش و پرورش، به علاقمندان تاسیس ابلاغ شده است. این مدارس، برای اولین بار بعد از پیروزی انقلاب اسلامی از سوی مدرسه عالی شهید مطهری (ره) طراحی و راه‌اندازی شد. در ادامه، واحدهای دیگری از این قبیل مدارس با عنوان مدارس «هدی» از سوی جامعه الزهرا سلام‌الله علیها و «صدرا» به وسیله سازمان تبلیغات اسلامی راه‌اندازی گردید. دانش‌آموزان این مدارس از بین دانش‌آموزان فارغ التحصیل متوسطه دوره اول، پس از موفقیت در آزمون علمی و گزینش، انتخاب می‌شوند. فارغ‌التحصیلان این مدارس، دیپلم رشته علوم و معارف اسلامی دریافت می‌کنند و برای ادامه تحصیل در حوزه‌های علمیه، در اولویت قرار می‌گیرند. سازمان تبلیغات اسلامی کشور به منظور حمایت، توسعه و تقویت این مدارس، سازمان مدارس معارف اسلامی را تاسیس نموده است. شیوه و فرایند تأسیس دبیرستان علوم و معارف اسلامی وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی در بخش الگوهای این راهنمای عمل معرفی شده است.

✓ گام‌های اجرا

۱. تبیین و تشریح چگونگی ایجاد مدرسه در جلسات تخصصی کمیته استان و مناطق
۲. اطلاع‌رسانی و معرفی مدارس علوم و معارف اسلامی موفق از طریق وسایل ارتباطی و رسانه‌های گروهی
۳. ابلاغ و تأکید مجدد مصوبه جلسات ۶۷۷ و اصلاحیه ۸۶۴ شورای عالی آموزش و پرورش.
۴. همکاری در معرفی رشته علوم و معارف اسلامی به دانش‌آموزان پایه نهم دوره اول متوسطه و هدایت دانش‌آموزان مستعد از سوی مبلغان و مشاوران.
۵. همکاری با حوزه‌های علمیه و نهادهای مرتبط برای بررسی راه‌های تاسیس و گسترش مدارس علوم و معارف اسلامی.

✓ توصیه‌ها و انتظارات

۱. در جلسات کمیته همکاری استان و مناطق نحوه ایجاد و توسعه مدارس علوم و معارف اسلامی، اهداف و کارکردهای آن تبیین و ظرفیت نهادهای حوزوی استان و مناطق برای ایجاد این‌گونه مدارس به کار گرفته شود.
۲. از الگوها و نمونه‌های موفق این مدارس در استان، مستند تلویزیونی تهیه و از طریق شبکه‌های محلی موثر، تبلیغ و اطلاع‌رسانی شود.
۳. شیوه‌نامه و مصوبه جلسات ۶۷۷ و اصلاحیه ۸۶۴ شورای عالی آموزش و پرورش، در قالب بروشور یا ابلاغیه اداری تهیه و به نهادهای حوزوی و علاقمندان به تاسیس ارسال گردد.
۴. در پایان سال تحصیلی ۹۷-۹۶ گزارشی از تعداد مدارس جدید التاسیس علوم و معارف اسلامی در استان و مناطق به ستاد همکاری‌ها ارسال گردد.

۳. اعزام مبلغان با تجربه حوزوی به جلسات تخصصی، گفتمان‌های دینی دانش‌آموزی، مناسبت‌های دینی و ملی، اردوهای تربیتی و فعالیت‌های فوق‌برنامه و هیات‌های دانش‌آموزی

✓ شرح فعالیت

ضرورت حضور روحانیون و طلاب برای تعلیم ضروریات احکام و مسائل اسلام و بیان مواعظ و تبلیغ امور دینی، امری انکارناپذیر است. فعالیت روحانیون، مبلغان و کارشناسان دینی در مدارس، بستر لازم و مناسب برای ارتقا و قوام فرهنگ دینی نسل جوان را فراهم کرده و زمینه هجوم فرهنگ بیگانه را منتفی و یا تضعیف می‌نماید. در برنامه‌های ستاد تلاش شده تا با هماهنگی مبادی ذی‌ربط حوزه علمیه و نهادهای حوزوی، از وجود مبلغان علاقه‌مند، مستعد و واجد شرایط، برای حضور و ایفای نقش در جلسات تخصصی، گفتمان‌های دینی دانش‌آموزی، اردوهای تربیتی، فعالیت‌های فوق‌برنامه، هیات‌های دانش‌آموزی و مناسبت‌های دینی و ملی استفاده شود. فراخوان، شناسایی، سازماندهی، و معرفی مبلغان واجد شرایط به آموزش و پرورش برای اعزام به مدارس از سوی نهادهای حوزوی مانند معاونت تبلیغ و فرهنگی حوزه علمیه برادران و خواهران، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، اداره کل تبلیغات اسلامی استان، اوقاف و امور خیریه و تشکل‌های تبلیغی مردم نهاد (دارای مجوز) و ... انجام می‌گیرد. ادارات آموزش و پرورش و مدارس نیز نسبت به پذیرش و استفاده از مبلغان، برابر برنامه‌های پیش‌بینی شده اقدام می‌نمایند. ثبت فعالیت، ارزیابی عملکرد و سنجش میزان تاثیر حضور مبلغان بر تعمیق باورهای دینی دانش‌آموزان، از سوی مدیران مدارس و از طریق «سامانه همگام» انجام می‌گیرد. در برنامه سال ۹۶، تعداد ۱۸۰۰۰ نفر مبلغ برای اعزام به مدارس، برابر جدول توزیع استانی پیش‌بینی شده است.

✓ گام‌های اجرا

۱. ابلاغ و توجیه شیوه اعزام مبلغان مناسبتی به مناطق و مدارس
۲. سازماندهی و هماهنگی با نهادهای حوزوی متولی اعزام مبلغ
۳. پیش‌بینی و تنظیم برنامه و تقویم ظرفیت‌های تبلیغی (مناسبت مذهبی - ملی، اردوها، هیئت‌های مذهبی، همایش‌های تخصصی و جلسات گفتمان دینی دانش‌آموزان)
۴. فراخوان، شناسایی و سازماندهی مبلغان واجد شرایط
۵. برگزاری جلسات توجیهی برای مبلغان و مجریان
۶. صدور ابلاغ و اعزام مبلغان برای فعالیت‌های پیش‌بینی شده مدارس
۷. ثبت برنامه‌های اجرا شده در دفتر گزارش برنامه‌های مدرسه
۸. نظارت و ارزیابی فعالیت‌های مبلغین
۹. تهیه گزارش تفصیلی از اجرای برنامه

✓ توصیه‌ها و انتظارات

۱. با تشکیل کمیته هماهنگی و حضور کلیه اعضای متولی اعزام مبلغ به مدارس، در خصوص شیوه و گردش کار «فراخوان، جذب، تربیت، توجیه، معرفی و اعزام»، تصمیم لازم اخذ و به مناطق و مدارس مجری و همکار ابلاغ گردد.
۲. ثبت و گزارش فعالیت مبلغین و نظارت و ارزیابی عملکرد آنان، از طریق سامانه همگام انجام می‌شود. مدیران و کاربران مدارس نسبت به چگونگی انجام فرایند از طریق این سامانه، توجیه شوند.
۳. تداوم فعالیت و اعزام مجدد مبلغان منوط به موفقیت و تاثیرگذاری آنان در امر تبلیغ براساس ارزیابی مدرسه و حوزه اعزام کننده می‌باشد. در پایان هر فعالیت تبلیغی، فرم‌های نظرسنجی از سوی دانش‌آموزان و شرکت کنندگان تکمیل و مورد تحلیل و ارزیابی قرار گیرد.
۴. جمع‌بندی گزارش‌ها در پایان هر سال برابر فرم مربوط، به کمیته همکاری استان و ستاد همکاری ارسال می‌گردد.

۴. **تامین و استقرار روحانی در مدارس توسط حوزه‌های علمیه (طرح امین ، طرح روشنا ، مدارس شبانه روزی روستایی و عشایری «سفیران آسمانی»، نمونه دولتی و روحانی مربی مهدهای کودک و پیش دبستانی و...)**

✓ **شرح فعالیت**

روحانی مستقر، فرد واجد شرایطی است که از سوی واحد اعزام کننده حداقل به مدت یک سال در محل تبلیغ تعیین شده استقرار یافته و با تعهد به انجام فعالیت‌های توافق شده و با رعایت ضوابط طرح استقرار، وظیفه تبلیغ دینی و نشر احکام و معارف اسلامی را (حداقل هفته‌ای سه روز) در مدارس آموزش و پرورش برعهده می‌گیرد. روحانی مستقر موظف است برنامه‌های تربیتی - تبلیغی و فرهنگی خود را در مدارس و مراکز آموزشی در قالب فعالیت‌هایی نظیر برگزاری نماز جماعت، دعا، سخنرانی، تبلیغ چهره به چهره، برگزاری جلسات مناظره و گفتمان، حلقه‌های انس و معرفت، پرسش و پاسخ و ارائه مشاوره و هم‌اندیشی با خانواده‌های دانش‌آموزان متمرکز نمایند.

✓ **گام‌های اجرا**

۱. بررسی و تبیین شیوه استقرار روحانی در مدارس
۲. تنظیم برنامه روزانه روحانی مستقر برابر قوانین و ضوابط
۳. شناسایی، فراخوان و سازماندهی روحانیون واجد شرایط توسط حوزه علمیه
۴. برگزاری دوره و کارگاه آموزش و توجیه روحانیون مستقر توسط حوزه علمیه و اداره آموزش و پرورش
۵. معرفی روحانی به آموزش و پرورش توسط حوزه‌های علمیه
۶. صدور ابلاغ و اعزام روحانی به مدرسه توسط اداره آموزش و پرورش
۷. ارائه گزارش ماهانه و فصلی از فعالیت‌های روحانی مستقر توسط مدیر مدرسه
۸. نظارت و ارزیابی فعالیت‌های روحانیون توسط حوزه و آموزش و پرورش مناطق و نواحی
۹. ارائه گزارش سالانه از اجرای برنامه به کمیته‌ها و ستاد همکاری

✓ **توصیه‌ها و انتظارات**

۱. با تشکیل کمیته هماهنگی و حضور کلیه اعضای متولی استقرار روحانی در مدارس، در خصوص شیوه و گردش کار «فراخوان، جذب، تربیت، توجیه، معرفی و اعزام»، تصمیم لازم اخذ و به مناطق و مدارس مجری و همکار ابلاغ گردد.
۲. ثبت و گزارش فعالیت مبلغین و نظارت و ارزیابی عملکرد آنان، از طریق سامانه همگام انجام می‌شود. مدیران و کاربران مدارس نسبت به چگونگی انجام فرایند از طریق این سامانه، توجیه شوند.
۳. تداوم فعالیت و اعزام مجدد مبلغان منوط به موفقیت و تاثیرگذاری آنان در امر تبلیغ براساس ارزیابی مدرسه و حوزه اعزام کننده می‌باشد. در پایان هر فعالیت تبلیغی، فرم‌های نظرسنجی از سوی دانش‌آموزان و شرکت کنندگان تکمیل و مورد تحلیل و ارزیابی قرارگیرد.
۴. جمع‌بندی گزارش‌ها در پایان هر سال برابر فرم مربوط، به کمیته همکاری استان و ستاد همکاری ارسال می‌گردد.

۵. برگزاری نشست تخصصی، همایش علمی و کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، نوآوری و آزاد اندیشی برای

مدیران و معلمان با حضور اساتید، علما و فضایی حوزه‌های علمیه

✓ شرح فعالیت

با توجه به گستردگی ابعاد و مولفه‌های نظام تعلیم و تربیت اسلامی و نیاز روزافزون به تبادل نظر، تعمیق و گسترش مباحث علمی به‌ویژه اندیشه‌های نو در زمینه نظام تربیت رسمی عمومی با روی‌کرد اسلامی، برگزاری نشست‌های علمی امری ضروری است. نشست‌های تخصصی و همایش‌های علمی و کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره و نوآوری و آزاد اندیشی با هدف ارائه مباحث و یافته‌های جدید در حوزه علوم تربیتی با رویکرد اسلامی و در ابعاد مختلف نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی، کمک به شناسایی موانع و محدودیت‌های آن و ارائه راهبرد ها و راهکارهای اجرایی مبتنی بر معارف اسلامی و در قلمرو تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی، شناسایی فرصت‌های تربیتی مبتنی بر آموزه‌های اسلامی و افزایش تبادل اطلاعات علمی، تبیین نقد و اصلاح داده‌ها با حضور اساتید، علما و فضایی حوزه‌های علمیه و معلمان و مدیران مدارس برگزار می‌گردد. به همین منظور برگزاری تعداد ۳۵۰ نشست تخصصی و هم‌اندیشی با حضور اساتید، علما و فضایی حوزه‌های علمیه و معلمان و مدیران مدارس برابر جدول توزیعی زیر برای استان‌ها پیش‌بینی شده است.

✓ گام‌های اجرا

۱. تبیین روش برگزاری همایش‌ها، نشست‌ها و کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، نوآوری و آزاد اندیشی
۲. بررسی موضوعات و محورهای مورد بحث و هم‌اندیشی در کارگروه‌های تخصصی ستاد
۳. شناسایی و معرفی اساتید و فضایی حوزه‌های علمیه استان‌ها جهت بهره‌مندی در نشست‌ها و برنامه‌های مرتبط
۴. ارسال گزارش محتوایی و اجرایی برگزاری نشست‌ها و همایش‌های استان برابر زمانبندی
۵. بررسی و تحلیل محتوایی و اثر بخشی برگزاری جلسات در کمیته‌های همکاری استان‌ها
۶. انتشار کاربست یافته‌ها و تعمیم نوآورها در برنامه‌های آموزشی و پرورشی مدارس

✓ توصیه‌ها و انتظارات

۱. نشست‌های تخصصی و علمی الزاماً از سوی کمیته همکاری استان زیر نظر معاونت پرورشی و فرهنگی و با همکاری حوزه‌های علمیه استان برنامه‌ریزی و اجرا می‌گردد.
۲. تعیین روش و قالب برگزاری (همایش، نشست و کرسی نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، آزاد اندیشی)، موضوعات و محورهای مورد بحث و هم‌اندیشی، شناسایی، انتخاب و معرفی اساتید و فضایی حوزه‌های علمیه استان و دعوت از معلمان و مدیران توسط کارگروه علمی زیر نظر کمیته همکاری انجام گیرد.
۳. به منظور حفظ ارزش علمی و تحقق اهداف مورد نظر توجه به معیارهای برگزاری نشست‌های علمی مورد تأکید بوده و بایستی صلاحیت و توانایی علمی سخنرانان نشست، چکیده و فهرست مباحث، به تأیید کارگروه علمی برسد.
۴. برگزاری نشست از طرق مربوطه بویژه در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی، دست‌کم یک هفته قبل از برگزاری نشست توسط معاونت پرورشی با همکاری کارگروه مربوط اعلام گردد.
۵. ضروری است محورهای و چکیده بحث توسط سخنران آماده و از طریق کارگروه تکثیر و قبل از شروع نشست در اختیار حضار قرار گیرد.

۶. کارگروه علمی موظف است گزارشی از روند و محتوای علمی و نتیجه نظرخواهی نشست را تا حداکثر یک هفته پس از برگزاری نشست در اختیار کمیته قرار دهد.

۷. گزارش نشست‌ها باید در شماره جاری نشریه حلقه وصل و نیز حداکثر تا دو هفته پس از برگزاری نشست، در سایت خبری ستاد همکاری درج گردد.

۸. پس از بررسی و تحلیل محتوایی و اثر بخشی برگزاری نشست های تخصصی در کمیته همکاری استان نسبت به انتشار کاربست یافته ها و تعمیم نوآورها در برنامه های آموزشی و پرورشی مدارس اقدام گردد.

۶. دیدار دانش آموزان با علما و فضایی حوزه های علمیه ✓ شرح فعالیت

نقش الگویی عالمان دینی در هدایت نسل جوان به عنوان اسوه های علم و ایمان از جایگاه بلند و برجسته ای برخوردار است. فیض بردن از معنویات و تهذیب به عنوان یکی از رویکرد های رفتاری و اخلاقی دانش آموزان راهی برای رهایی از فشارهای مظاهر سبک زندگی مادی است که موجب بی حوصلگی نسل نو و جوان شده است. دستگیری و توجه دادن جوانان به شخصیت های معنوی و روحانی و آشنایی با مجاهدت، زندگی، رفتار و حرفه ایشان می تواند به آنان آرامش و روشنایی ببخشد و دل‌هایشان را نورانی کند. این فعالیت تلاش می کند با فراهم کردن زمینه دیدار و تقویت ارتباط نزدیک و صمیمانه دانش آموزان با روحانیون، علماء و فضایی حوزه های علمیه پیوند آنان را با اسوه های علمی و معنوی عمیق تر کرده و آنان را در مسیر دانش اندوزی و زندگی سعادت مند قرار دهد. در این فعالیت و اقدام سرآمد پیش بینی شده است ۲۵۰ هزار نفر از دانش آموزان دوره های متوسطه (پایه نهم و بالاتر) با علما و فضایی حوزه های علمیه دیدار و نشست صمیمی داشته باشند. که توزیع استانی آن جداگانه ارائه می گردد.

✓ گام های اجرا

۱. تبیین روش هماهنگی دیدار دانش آموزان با علما و فضایی حوزه های علمیه به استان ها و مناطق
۲. برنامه ریزی برگزاری دیدار ها از سوی کمیته های همکاری استانی و شهرستانی حوزه و آموزش و پرورش
۳. برگزاری نشست ها و دیدار ها با علما و فضایی مورد نظر
۴. انعکاس خبری و تصویری دیدار ها در رسانه های حوزه و آموزش و پرورش
۵. تهیه و ارسال گزارش تفصیلی از دیدارها رزیابی بررسی نتایج و تأثیرات اجرای برنامه در ستاد و کمیته های همکاری

✓ توصیه ها و انتظارات

۱. دیدار دانش آموزان با علما و فضایی حوزه های علمیه در استان و مناطق الزاماً از سوی کمیته های همکاری زیر نظر معاونت پرورشی و فرهنگی و با همکاری حوزه های علمیه استان برنامه ریزی و اجرا گردد.
۲. آیات و حجج، علماء و فضایی شاخص حوزه های علمیه از سوی کمیته همکاری شناسایی و تعیین شوند.
۳. مسئولین اجرایی، آقایان علما و فضایی مد نظر را نسبت به اهمیت، اهداف، جایگاه مخاطبان و آثار و نتایج مورد انتظار برنامه نشست صمیمی و دیدار توجیه نمایند.
۴. کلیه مسئولین و کارشناسان اجرایی، مدیران مدارس آموزش و پرورش به اهمیت و فرایند اجرا توجیه شده و تمهیدات لازم برای شرفیابی محترمانه دانش آموزان به محضر علماء و فضایی حوزه های علمیه فراهم گردد.
۵. با نظر سنجی مکتوب از مخاطبان و مجریان میزان اثر بخشی برنامه بررسی و تحلیل و گزارش گردد.

۷. جذب و بکار گیری ۵۰۰ نفر از طلاب در قالب نظام وظیفه عمومی

✓ شرح فعالیت

طرح خدمت وظیفه روحانیون حوزه های علمیه با هدف تحقق عدالت آموزشی و تربیتی در مناطق محروم در راستای مصوبه فرماندهی معظم کل قوا مبنی بر تسری خدمت وظیفه روحانیون به آموزش و پرورش جهت امور فرهنگی و تربیتی در چارچوب مقررات مصوب انجام می گیرد. در این طرح روحانیون مشمول با دارا بودن کد فعال در مرکز مدیریت حوزه های علمیه، داشتن حداقل سطح علمی و تحصیلی حوزه های علمیه، برخورداری از توانایی جسمی لازم، تعهد بر انجام ماموریت های محوله در طول خدمت و پرهیز از انجام اعمال خلاف شئون روحانیت، برای انجام فعالیت های پرورشی و فرهنگی در مناطق محروم و مدارس خاص و شبانه روزی آموزش و پرورش جذب و بکار گرفته می شوند. در سال تحصیلی ۹۷-۹۶ تعداد ۵۰۰ نفر از روحانیون مشمول در طرح مذکور برابر دستورالعمل اجرایی مشترک وزارت آموزش و پرورش و مرکز مدیریت حوزه های علمیه از سوی ادارات کل آموزش و پرورش استان ها جذب خواهند شد.

✓ گام های اجرا

۱. ابلاغ و توجیه دستورالعمل مربوط به جذب و بکارگیری طلاب در قالب نظام وظیفه عمومی
۲. اطلاع رسانی و جذب داوطلبان از سوی ادارات کل آموزش و پرورش
۳. پشتیبانی اداری از سوی حوزه های علمیه

✓ توصیه ها و انتظارات

۱. مسئولیت اجرای طرح در وزارت آموزش و پرورش با اداره کل امور اداری و تشکیلات می باشد و ادارات کل آموزش و پرورش بر اساس سهمیه تخصیصی و حسب ظرفیت اقدام به جذب خواهند کرد.
۲. خدمت وظیفه طلاب و روحانیون خارج از بحث سربازی متعارف بوده و نیازی به ارسال دفترچه اعزام به سازمان وظیفه عمومی ناجا نمی باشد. لذا ادارات کل آموزش و پرورش استان ها پس از جذب و گزینش، افراد پذیرفته شده را جهت صدور حکم اعزام به مدیریت حوزه علمیه استان معرفی خواهند کرد.
۳. ادارات کل آموزش و پرورش پس از دریافت حکم اعزام از مدیریت حوزه علمیه استان، شروع به خدمت و گزارش سه ماهه طلاب مشمول را برابر فرم های مربوطه به حوزه علمیه محل خدمت اعلام خواهد کرد.
۴. از سوی کمیته همکاری استان، هماهنگی لازم برای اطلاع رسانی کامل طرح براساس دستورالعمل اجرایی مربوطه در بین روحانیون و طلاب حوزه های علمیه صورت گیرد. به همین منظور چکیده و نکات برجسته دستورالعمل اجرایی طرح «خدمت وظیفه روحانیون حوزه های علمیه در آموزش و پرورش» حاوی شرایط، ضوابط، مدت و محل خدمت، حقوق و مزایا و سایر مقررات جذب در قالب های مختلف اطلاع رسانی و از سوی کمیته پی گیری شود.
۵. صدور هرگونه گواهی و پشتیبانی اداری برای جذب و ثبت نام داوطلبین از سوی مدیریت حوزه های علمیه در استان ها انجام خواهد شد.

۸. آشنایی دانش آموزان با نظام آموزشی مدارس علمیه و بازدید از حوزه های علمیه

✓ شرح فعالیت

حوزه های علمیه قوام اصلی و ستون مهم نظام جمهوری اسلامی و مرکز معرفتی دنیای اسلام محل پرورش و تربیت علمای دین و فقاقت هستند. حوزه های علمیه با وجود بزرگان علم و اخلاق توانسته است سه وظیفه مهم هدایت فکری و دینی جامعه، هدایت و بصیرت افزایی، راهنمایی و حضور در عرصه های خدمات اجتماعی برعهده بگیرد. آشنایی دانش آموزان با نظام آموزشی مدارس علمیه و بازدید از حوزه های علمیه آثار و نتایج شناختی و رفتاری زیر را میسر خواهد کرد:

۱. آشنایی با هویت حوزه های علمیه و تربیت یافتگان و برجستگان در علوم دینی « فقه، علوم عقلی، تفسیر و حدیث »
۲. شناخت کارکرد حوزه های علمیه در تبلیغ دین، شناخت و پاسخگویی به سئوالات و شبهات دینی دانش آموزان و نسل جوان

۳. آشنایی دانش آموزان با نظام آموزشی و شرایط تحصیل در حوزه های علمیه
۴. شناسایی دانش آموزان دارای استعداد های برتر و مشاوره، آشناسازی و هدایت آنها برای ورود به عرصه طلبگی و تحصیل در مدارس علمیه

در این فعالیت پیش بینی شده است بر اساس حجم فعالیت ابلاغی تعداد ۲۵۰ هزار نفر از دانش آموزان دوره های متوسطه (از نهم تا دوازدهم) از مدارس حوزه های علمیه بازدید کرده و با نظام آموزشی مدارس علمیه آشنا شوند.

✓ گام های اجرا

۱. برنامه ریزی فعالیت بازدید از حوزه های علمیه مرکز استان و شهرستان ها در کمیته همکاری استان
۲. انجام تمهیدات و هماهنگی با مدارس حوزه های علمیه برای بازدید دانش آموزان
۳. تهیه اطلاعات لازم از (پیشینه، قدمت تاریخی، علماء، اساتید و شخصیت های برجسته، نظام و برنامه های آموزشی، درسی و نحوه تحصیل در مدارس دینی) در قالب های مختلف بروشور، پوستر، کتابچه و ... برای آشنایی دانش آموزان
۴. تهیه گزارش تفصیلی از بازدید ها و نحوه آشنا سازی از سوی رابط کمیته همکاری استان و مناطق
۵. انعکاس خبری و تصویری بازدید ها
۶. ارزیابی بررسی نتایج و تاثیرات اجرای برنامه در استان و ستاد

✓ توصیه ها و انتظارات

۱. یکی از رسالت های آموزش و پرورش، استفاده از روش ها، اصول و فنون تحصیل و تدریس حوزوی و ایجاد زمینه آشنایی، جذب و هدایت دانش آموزان مستعد و علاقمند به ادامه تحصیل در حوزه های علمیه است. با اجرای این فعالیت، دانش آموزان را با مدارس علوم دینی، ساختار آموزشی و نحوه تحصیل در حوزه های علمیه آشنا نمایند.
۲. با توجه به گستردگی اجرای برنامه و تراکم دانش آموزان لازم است مدیران مدارس علمیه در نشست مشترکی نسبت به برنامه و اهداف آن و آمادگی لازم قبلی توجیه شوند.
۳. جنبه های مشارکت فعال دانش آموزان در بازدید از برنامه های مدارس علمیه توجه شوند. از جمله (بازدید از امکانات و فضاهای آموزشی و فرهنگی و رفاهی، نشست صمیمی با اساتید و شخصیت های برجسته، دیدار و گفتگو با طلاب و روحانیون مشغول به تحصیل، حضور در جلسه توجیهی آشنایی با نظام و برنامه های آموزشی و درسی که توسط مدیریت مدرسه ارائه می گردد.
۴. با نظر سنجی از مربیان و دانش آموزان بازدید کننده تاثیرات برنامه بررسی و گزارش گردد.

۹. توانمند سازی طلاب شاغل در آموزش و پرورش

✓ شرح فعالیت

استفاده از وجود روحانیون شاغل در آموزش و پرورش بعنوان منابع پایدار و در اختیار آموزش و پرورش یکی از فرصت های مطلوب برای نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی کشور است و از طرفی با توجه به شتاب رشد علم و سرعت تغییرات، همه باید خود را با شرایط جدید رشد دهند. معلمان دینی، روحانیون شاغل در آموزش و پرورش و طلاب فعال در آموزش و تبلیغ و مدیران عرصه تعلیم و تربیت برای وظیفه ای که بر عهده می گیرند نیازمند تخصص و اطلاعات روز آمدآن می باشند. فقدان یا کمبود آگاهی نسبت به الگوها و روش های آموزشی و تربیتی مانعی بزرگ برای دستیابی به اهداف خواهد بود. لذا اجرای دوره های آموزشی برای تربیت و توانمند سازی منابع انسانی می تواند قابلیت های دانشی، مهارتی و نگرش منابع انسانی مورد نظر از جمله طلاب شاغل و فعال در آموزش و پرورش را افزایش دهد. در این فعالیت تعداد ۲۷۰۰ نفر از طلاب شاغل جمعا به مدت ۶۴۸۰۰ نفر ساعت در دوره ۳۲ ساعته (۱۶ ساعت غیر حضوری و ۱۶ ساعت حضوری) شرکت خواهند کرد. حجم فعالیت هر استان برابر جدول پیوست مشخص شده است.

✓ گام های اجرا

۱. درخواست برگزاری دوره «توانمند سازی طلاب شاغل در آموزش و پرورش»
۲. هماهنگی تخصیص کد دوره آموزشی در سامانه Itms مرکز برنامه ریزی منابع انسانی
۳. تدوین مشخصات فنی دوره آموزشی و تعیین (زمان، مکان، منابع، سرفصل ها، محتوا، مدرسین، مجریان، مخاطبان و...)
۴. تهیه لوازم و ابزار و بسته های آموزشی و فرم های مورد نیاز دوره
۵. هماهنگی لازم با حوزه های علمیه برای همکاری در اجرای دوره
۶. دعوت از طلاب شاغل در آموزش و پرورش برای دوره
۷. هماهنگی برگزاری دوره / آموزشی
۸. هماهنگی صدور گواهی حضور و پایان دوره
۹. مستند سازی فعالیت های دوره آموزشی

✓ توصیه ها و انتظارات

۱. نسبت به شناسایی اولیه کلیه طلاب شاغل در استان و مناطق و نواحی اقدام گردد.
۲. برای برگزاری دوره توانمند سازی طلاب شاغل در آموزش و پرورش هماهنگی و تمهیدات لازم با بخش برنامه ریزی نیروی انسانی استان به عمل آید.
۳. برابر محتوا و سرفصل های آموزشی دوره نسبت به شناسایی مدرسین مجرب از حوزه و آموزش و پرورش اقدام گردد.
۴. گزارش اجرای دوره های توانمند سازی به همراه تحلیل نتایج به ستاد ارسال گردد.

۱۰. نظارت و ارزیابی فعالیت ها و بهسازی عملکرد کمیته های همکاری حوزه های علمیه و آموزش و پرورش در مناطق و

شهرستان ها

✓ شرح فعالیت

نظارت و ارزیابی فعالیت ها بر پایه تعیین ملاک ها و شاخص های معین به معنی بخشی از فرایند استقرار و تضمین کیفیت در برنامه های ستاد همکاری حوزه های علمیه و آموزش و پرورش است برای این که نظارت و ارزیابی و توجه به بهبود و ارتقای سطح شایستگی ها موجب بهسازی عملکرد و بهره وری مناسب کمیته های همکاری حوزه و آموزش و پرورش در سراسر کشور و برانگیختگی عوامل دست اندرکار و اجرای مطلوب فرایندها و برنامه ها می شود. در سال جاری با توجه به پیش از پیش حوزه های نظارتی ستاد نسبت به تحرک پویایی در اجرای فعالیت ها و تحقق اهداف، روش های متنوع نظارتی مدنظر قرار گرفته است که از سوی معاونت امور استان ها و مدیریت ارزیابی عملکرد پی گیری می گردد. دریافت گزارش های نوبه ای و مرحله ای بر اساس روش خود ارزیابی، ارزیابی عوامل عملکردی، رفتاری و مدیریتی دبیران و کمیته های همکاری استان ها و مناطق، انجام بازدید های میدانی گروه بهبود کیفیت از اجرای فعالیت ها، برگزاری همایش ها و کارگاه های تخصصی بهبود فرایند های عملیاتی و اجرایی از جمله روش های نظارتی و ارزیابی می باشد. استان ها لازم است همسو با برنامه های ستاد گام های اجرایی زیر را برای نظارت و ارزیابی عملکرد کمیته های همکاری مناطق و فعالیت هایی که در سطح مناطق و نواحی و مدارس انجام می شود، مورد عمل قرار دهند.

✓ گام های اجرا

۱. تعیین شاخص های کمی و کیفی برای نظارت و ارزیابی فعالیت های کمیته همکاری حوزه و آموزش و پرورش استان ها
۲. تهیه فرم ها و چک لیست های نظارت و ارزیابی فعالیت های هر برنامه به پیوست شیوه نامه فرم ها تکمیل
۳. برگزاری کارگاه آموزشی و توجیهی ویژه دبیران و رابطین کمیته های همکاری
۴. تهیه برنامه زمانبندی ماموریت بازدید از استان ها
۵. اعزام گروه های نظارت و ارزیابی برنامه ها و فعالیت ها به استان ها و مناطق
۶. دریافت گزارش های نظارت و ارزیابی عملکرد از فعالیت ها و اقدامات استان ها
۷. جمع آوری اطلاعات مورد نیاز برای بررسی تحقق اهداف و سنجش کارایی و اثر بخشی برنامه ها و فعالیت ها
۸. جمع بندی و ارائه گزارش به ستاد عالی همکاری های حوزه و آموزش و پرورش

✓ توصیه ها و انتظارات

۱. شاخص های کمی و کیفی برای نظارت و ارزیابی همه ساله بر اساس فعالیت های ذیل برنامه سالانه تعیین و در قالب ابزار ها و چک لیست های نظارت و ارزیابی به کمیته ها ابلاغ خواهد شد.
۲. به منظور نظارت و ارزیابی فعالیت های مناطق و شهرستان ها و مدارس گروه بهبود کیفیت کمیته همکاری استان با عضویت نمایندگان آموزش و پرورش، مدیریت حوزه علمیه برادران و خواهران و سایر نهاد های مرتبط حوزوی عضو کمیته استان تشکیل و نسبت به بازدید و کنترل کیفیت فعالیت های کمیته های همکاری مناطق و مدارس اقدام و به کمیته استان گزارش نمایند.
۳. دبیر کمیته در پایان هر سه ماهه نسبت به جمع بندی و تحلیل گزارش های گروه بهبود کیفیت اقدام و به معاونت امور استان های ستاد ارسال می نماید.
۴. لازم است دبیران و رابطین کمیته همکاری مناطق نسبت به جایگاه گروه های بهبود کیفیت و شاخص ها و محورهای ارزیابی عملکرد و فعالیت ها توجیه شوند.

۵. در طول سال برابر اعلام و هماهنگی قبلی، معاونین و مدیران دبیرخانه ستاد همکاری، از فعالیت ها و عملکرد استان ها بازدید خواهند داشت لازم است کمیته استان همواره آمادگی لازم برای استقبال و همکاری با گروه اعزامی ستاد و برنامه ریزی لازم برای تشکیل جلسات با اعضای کمیته استان و مناطق، شورای معاونین اداره آموزش و پرورش، نشست با ائمه جمعه، علمای بلاد، مبلغین، روحانیون و بازدید از مدارس را داشته باشند.

۶. نتایج بازدید گروه اعزامی ستاد بعد از ماموریت به مدیرکل آموزش و پرورش استان و مدیریت حوزه علمیه استان منعکس خواهد شد. کمیته استان موظف است در مهلت مقرر نسبت به انجام توصیه ها و رفع نواقص و نارساییها اعلام شده اقدام و نتایج را تا مهلت مقرر به ستاد اعلام نمایند.

۷. جمع آوری اطلاعات مورد نیاز برای بررسی تحقق اهداف و سنجش کارایی و اثر بخشی برنامه ها و فعالیت ها امری اجتناب ناپذیر است، توصیه می شود دبیر محترم کمیته نسبت به ارسال بموقع گزارش فعالیت ها و پاسخ به مکاتبات توجه و اقدام لازم مبذول بدارند.

۸. لازم است سوابق، مستندات و مکاتبات هر کدام از فعالیت های ذیل تفاهم نامه بین ستاد و کمیته استان در فایل های جداگانه حفظ و نگهداری شود. مستندات ذیل هر فعالیت در بازدید های نظارت میدانی و ارزیابی عملکرد کمیته ها مورد توجه خواهد بود.

۹. در پایان هر سال نتایج ارزیابی عملکرد و رتبه بندی کمیته های همکاری استان ها براساس مستندات و نمون برگ ها و ابزار های نظارتی اعلام خواهد شد. استان های موفق و برتر به نحو شایسته مورد تقدیر و تشویق قرار خواهند گرفت.

ج- برخی فعالیت های نیازمند مشارکت کمیته همکاری استان

۱. حمایت از پایان نامه های سطح ۳ و ۴ حوزویان با موضوع تعلیم و تربیت رسمی و عمومی

✓ شرح فعالیت

پایان نامه یا رساله نوشتاری است که دانشجویان و طلاب در موضوعی خاص مربوط به رشته تحصیلی خود، برای دریافت مدرک تحصیلی پژوهش و تدوین میکنند. پایان نامه شامل استدلال موضوعی، ارائه پژوهشی تجربی، حاصل کارآموزی و یا عصاره ای از درس های آموخته شده در دوران تحصیلی دانشجویان طلبه است که با راهنمایی اساتید انجام و نگارش و تدوین می شود. در حوزه های علمیه، پایان نامه یا رساله علمی طلاب سطح ۳ در دوره سه ساله و رساله سطح ۴ در دوره چهار ساله طول مدت تحصیل ارائه می شود. تمامی طلاب پایه اول، دوم و سوم موظف به تدوین رساله سطح ۳ و اتمام آن در پایان سال سوم خارج هستند، همچنین؛ طلاب پایه چهارم به بالا موظف به تدوین رساله سطح ۴ و اتمام آن تا سال هفتم خارج می باشند. دانش پژوهان فرایند ثبت نام رساله و انجام مراحل مختلف آن (انتخاب موضوع، انتخاب اساتید، تدوین طرح و غیره)، سپس از دفاع از رساله سطح ۳ یا ۴ طی می کنند و پس از پایان تدوین رساله موظف به ارائه مقاله ای از رساله جهت چاپ در مجله (تا اجتهاد) می باشند. لذا رساله هایی از مزایای حمایت ستاد همکاری بهره مند می شوند، که با عناوین مختلف پیرامون موضوع تعلیم و تربیت رسمی و عمومی انجام و به تایید پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش رسیده باشد. در برنامه سال ۹۶ از ۱۰ عنوان پایان نامه یا رساله برتر طلاب سطوح ۳ و ۴ حوزه های علمیه براساس شرایط علمی لازم هر کدام حداکثر تا سقف ۵۰ میلیون ریال از سوی ستاد همکاری مورد حمایت قرار می گیرد.

✓ گام های اجرا

۱. اعلام اولویت ها ، موضوعات و شرایط حمایت پژوهشی از پایان نامه ها و رساله های سطح ۳ و ۴ از سوی ستاد و فراخوان از طریق اطلاع رسانی به حوزویان
۲. پذیرش رساله ها و پایان نامه های سطح ۳ و ۴ حوزوی و تایید عنوان و کیفیت علمی آنها از سوی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش
۳. تخصیص منابع و اعتبار لازم حمایت از پایان نامه های سطح ۳ و ۴ حوزویان
۴. برگزاری جلسه ارائه نتایج و یافته های پایان نامه توسط محقق و با حضور هیئت علمی در ستاد
۵. جمع آوری پایان نامه ها و مقاله های مستخرج از آنها توسط ستاد
۶. چاپ مقاله های مستخرج از پایان نامه ها در مجلات علمی و تخصصی آموزش و پرورش و حوزه و ستاد

✓ توصیه ها و انتظارات

۱. از پذیرش و ارسال پایان نامه ها و رساله هایی که خارج از موضوع تعلیم و تربیت رسمی و عمومی باشد خودداری شود. عناوینی پذیرفته می شوند که در موضوع تعلیم و تربیت رسمی عمومی بوده و یافته ها و کاربردهای آنها را ارائه نماید که بتواند در ارتقای کیفیت و تعمیق تربیت دینی دانش آموزان و پیش بینی چالش ها ، مسائل و رفع بحران های تربیتی پیش رو مورد استفاده قرار گیرد.
۲. اطلاع رسانی مناسب بین طلاب سطوح ۳ و ۴ حوزه های علمیه در مرکز استان و شهرستان ها انجام گرفته و با اعلام فراخوان فرصت رقابت بر اساس توانمندی علمی در بین طلاب فراهم گردد.
۳. فرایند بررسی ، پذیرش و ارسال پایان نامه ها و رساله های ارائه شده از سوی طلاب با هماهنگی کمیته های پژوهشی ادارات کل آموزش و پرورش استان اقدام و تا مهلت مقرر (تا پایان آذر ماه ۱۳۹۶) به ستاد همکاری ارسال گردد.
۴. جهت حمایت لازم ، بایستی یک نسخه مجلد از رساله یا پایان نامه دفاع شده و مقاله مستخرج از آن به همراه فایل (WORD و PDF) آن جهت ارسال به پژوهشگاه تعلیم و تربیت ارائه گردد .
۵. اقدامات مربوط به قبول و حمایت از پایان نامه های برتر با هماهنگی پژوهشکده تعلیم و تربیت آموزش و پرورش در سه ماهه چهارم انجام ونتیجه حداکثر تا پایان اسفند ماه به استان و فرد ذینفع ابلاغ خواهد شد. { نیازمند تهیه فرم گزارش }

۲. هماهنگی دیدار معلمان نمونه ، مبلغان و دانش آموزان شاخص با مراجع دینی

✓ شرح فعالیت

به تعبیر والای مقام معظم رهبری ، مراجع دینی قله های علمی ، معنوی و تهذیب حوزه های علمیه محسوب می شوند. مراجع عظام از برکات مهم الهی برای این کشور هستند. رهبران دینی به دلیل شخصیت اثر گذر و سازنده خود پیوسته در جمع امت عطر افشانی می کنند و رایحه دلاویز علم و عمل و تقوی و پرهیزگاری خویش را به مشام جویندگان حقیقت می رسانند. دیدار معلمان نمونه ، مبلغان و دانش آموزان شاخص با مراجع دینی آثار معنوی بسیار خوبی برای تربیت نسل جوان و تقویت انگیزه پیشگامان عرصه تعلیم و تربیت اسلامی خواهد داشت. سنت حسنه دیدار با مراجع و آیات عظام همه ساله از سوی دبیرخانه ستاد همکاری حوزه و آموزش و پرورش اجرا می شود . باز به مدد الهی این تجدید دیدار با حضور معلمان ، مبلغان و دانش آموزان نمونه و شاخص با توجه به هماهنگی لازم و کام های اجرایی زیر انجام خواهد شد.

✓ گام های اجرا

تبیین روش برنامه ریزی دیدار معلمان وطلاب نمونه با مراجع دینی و آیات عظام به آموزش و پرورش و حوزه های علمیه استان ها

هماهنگی با ستاد بزرگداشت هفته معلم برای هماهنگی حضور معلمان نمونه از استان ها

هماهنگی با دفتر وزارتی برای حضور مقام عالی وزارت

هماهنگی با مدیریت حوزه های علمیه برای حضور طلاب نمونه و منتخب فعال در مدارس

انجام تمهیدات لازم و هماهنگی با بیوت و دفاتر مراجع دینی و آیات عظام

برگزاری مراسم دیدار در بیوت مراجع عالیقدر

انعکاس خبری و تصویری دیدار ها از رسانه های ملی و استانی و فضاهای مجازی حوزه و آموزش و پرورش

تهیه گزارش تفصیلی از دیدارها

ارزیابی بررسی نتایج و تاثیرات اجرای برنامه

✓ توصیه ها و انتظارات

۱. با هماهنگی مبادی ذیربط و براساس شاخص های ارزیابی فهرستی از معلمان نمونه ، مبلغان و دانش آموزان شاخص در عرصه تبلیغ و ترویج تربیت دینی (نماز ، قرآن ، عترت، کفتمان های دینی و...) تهیه و آماده داشته باشید.
۲. به محض دعوت مقدمات و اقدامات لازم برای اعزام افراد شاخص به عمل آورید.
۳. آثار و برکات و تاثیرات معنوی دیدار ها را از زبان و نگاه شرکت کنندگان جمع بندی و به ستاد منعکس نمایید.

۳. آموزش اصول و فنون مشاوره به طلاب فعال در آموزش و پرورش

✓ شرح فعالیت

برای افزایش توفیقات روحانیون و طلاب فعال اعم از طلاب «شاغل و اعزامی از نهاد های حوزوی» در مدارس و آموزشگاه ها در امر آموزش، تبلیغ و ارائه مشاوره دینی و پاسخ به مسائل مورد نیاز و مبتلا به دانش آموزان و اولیای آنان نیازمند تخصص و دانش لازم در امر مشاوره تربیتی می باشد. لذا اجرای دوره آموزش اصول و فنون مشاوره به طلاب فعال در آموزش و پرورش می تواند قابلیت های دانشی ، مهارتی و نگرش منابع انسانی مورد نظر از جمله طلاب شاغل و فعال در آموزش و پرورش را افزایش دهد. در این فعالیت تعداد ۴۰۰ نفر از طلاب فعال و برگزیده واجد شرایط جمعا به مدت ۹۶۰۰ نفر ساعت در دوره ۲۴ ساعته شرکت خواهند کرد . حجم فعالیت هر استان برابر جدول پیوست مشخص شده است.

✓ گام های اجرا

۱. درخواست برگزاری دوره « آموزش اصول و فنون مشاوره »
۲. هماهنگی تخصیص کد دوره آموزشی در سامانه Itms مرکز برنامه ریزی منابع انسانی

۳. تدوین مشخصات فنی دوره آموزشی و تعیین (زمان، مکان، منابع، سرفصل ها، محتوا، مدرسین، مجریان، مخاطبان و...)
۴. تهیه لوازم و ابزار و بسته های آموزشی و فرم های مورد نیاز دوره
۵. هماهنگی لازم با حوزه های علمیه برای همکاری در اجرای دوره
۶. دعوت از طلاب شاغل در آموزش و پرورش برای دوره
۷. هماهنگی برگزاری دوره / آموزشی
۸. هماهنگی صدور گواهی حضور و پایان دوره
۹. مستند سازی فعالیت های دوره آموزشی

✓ توصیه ها و انتظارات

۱. نسبت به شناسایی اولیه و انتخاب داوطلبین واجد شرایط از بین طلاب شاغل و فعال استان اقدام گردد.
۲. برای برگزاری دوره آموزش اصول و فنون مشاوره به طلاب فعال در آموزش و پرورش هماهنگی و تمهیدات لازم با بخش برنامه ریزی نیروی انسانی استان به عمل آید.
۳. برابر محتوا و سرفصل های آموزشی دوره نسبت به شناسایی مدرسین مجرب از حوزه و آموزش و پرورش اقدام گردد.

نمون برگ ها

نمون برگ ها: نمون برگ های فعالیت های استانی براساس راهنمای تنظیم و تکمیل آن که در ذیل و یا در بخشنامه های مربوطه اعلام شده است مورد استفاده قرار می گیرد.

عناوین برنامه های استانی و منطقه ای کمیته های همکاری در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

ردیف کل	عنوان برنامه	مستندات	زیر فعالیتها	سطح اجرا
۱۱۲	بهره گیری از ظرفیت حوزه های علمیه در پژوهش، برنامه ریزی درسی و توسعه زیرساخت های تعلیم و تربیت اسلامی	بند ۱-۶ سیاست های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری؛ هدف ۲ و بندهای: ۴-۴ و ۵-۶ راهبردها و سیاست های سال ۹۶؛ راهکارهای: ۳-۷، ۵-۱۵ و ۴-۲۳ سند تحول بنیادین توافق نامه حوزه های علمیه و آموزش و پرورش: بند ۱ و بند ۴ محور های همکاری توافق نامه بند ۳ عرصه آموزش و برنامه ریزی، بند ۴ عرصه آموزش و برنامه ریزی	۱. پژوهش در حوزه همکاری ها « شماره ۲ » ۲. همکاری در ایجاد و توسعه مدارس پیش حوزوی (مدارس علوم و معارف اسلامی) « شماره ۷ »	استانی استانی منطقه ای
		۳. اعزام مبلغان با تجربه حوزه های علمیه به (جلسات تخصصی ، گفتمان های دینی دانش آموزی ، مناسبت های دینی و ملی ، اردوهای تربیتی و فعالیت های فوق برنامه و هیات های دانش آموزی) « شماره ۱ »	استانی منطقه ای	
۱۱۳	توسعه فعالیت های تربیتی و تبلیغی و تعمیق باورهای دینی دانش آموزان، با استفاده از ظرفیت حوزه های علمیه	بندهای: ۱-۵ و ۳-۵: سیاست های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری هدف ۲ و بندهای: ۴-۴ و ۷-۶ راهبردها و سیاست های سال ۹۶؛ راهکارهای: ۴-۱، ۴-۲، ۲-۷ و ۴-۲۳ سند تحول بنیادین. توافق نامه حوزه های علمیه و آموزش و پرورش: بند ۱ عرصه امور تربیتی و تبلیغ بند ۲ عرصه امور تربیتی و تبلیغ	۴. تامین و استقرار روحانی در مدارس توسط حوزه های علمیه (طرح امین ، طرح روشنا، مدارس شبانه روزی روستایی و عشایری «سفیران آسمانی» ، نمونه دولتی و روحانی-مربی مهد های کودک و پیش دبستانی و...) « شماره ۲ »	استانی منطقه ای
		۵. برگزاری نشست تخصصی و همایش علمی و کرسی های نظریه پردازی ، نقد و مناظره ، نوآوری و آزاد اندیشی برای مدیران و معلمان با حضور اساتید ، علما و فضلاء حوزه های علمیه « شماره ۳ »	استانی	
		۶. دیدار دانش آموزان با علما و فضلاء حوزه های علمیه « شماره ۴ »	استانی منطقه ای	
		۷. جذب و بکار گیری طلاب در قالب نظام وظیفه عمومی برابر سهمیه تعیین شده « شماره ۶ »	استانی	
۱۱۴	مشارکت در تربیت و توانمندسازی منابع انسانی (مبلغان و روحانیون شاغل) با استفاده از ظرفیت حوزه های علمیه	بندهای: ۴-۳، ۶-۵ و ۱-۶ سیاست های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری هدف ۴ و بندهای: ۱-۳ و ۵-۳ راهبردها و سیاست های سال ۹۶؛ راهکارهای: ۶-۸ و ۱۰-۱۱ سند تحول بنیادین. توافق نامه حوزه های علمیه و آموزش و پرورش: بند ۳ عرصه توانمند سازی و ارتقاء- بند ۱ عرصه نظارت و ارزشیابی بند ۲ عرصه نظارت و ارزشیابی	۸. آشنایی دانش آموزان با نظام آموزشی مدارس علمیه و بازدید از حوزه های علمیه « شماره ۷ »	استانی منطقه ای
		۹. توانمند سازی طلاب شاغل در آموزش و پرورش « شماره ۱ » ۱۰. نظارت و ارزیابی فعالیت ها و بهسازی عملکرد کمیته های همکاری حوزه های علمیه و آموزش و پرورش در استان ها « شماره ۶ »	استانی	

باسمه تعالی

قال علی علیه السلام : ظرافت و دقت در برنامه ریزی مهم تر از امکانات است.

				عنوان کلی برنامه
				عنوان فعالیت
سند تحول بنیادین	توافقنامه همکاری	سیاست ها	شماره برنامه	مستندات برنامه
			کیفی	اهداف
			کمی	

نمون برگ شماره ۱

زمان اجرا												نوع اقدام	اقدامات	
سه ماهه چهارم			سه ماهه سوم			سه ماهه دوم			سه ماهه اول					

پیش بینی در سال ۹۶-۹۷	عملکرد در سال ۹۵-۹۶	پیش بینی در سال ۹۵-۹۶	عنوان شاخص	شاخص
			سند	
	محل تامین اعتبار			اعتبار مورد نیاز (ریال)
	همکار	اصلی		مجری
درصد	دستگاه	درصد	دستگاه	محل تامین اعتبار
				شیوه ارزیابی
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">نمون برگ شماره ۲</div>				

* موضوع بخشنامه ۴۹۹۰۸ مورخ ۹۶/۳/۳۰ مقام عالی وزارت (بخشنامه شماره ..... مورخ ..... استان)

امضای رییس کمیته:

امضای دبیر کمیته:

توضیح: نمون برگ شماره ۱ برای هر کدام از فعالیت های ده گانه مندرج در نمون برگ شماره ۲ و هر کدام از برنامه های پیشنهادی و ابتکاری کمیته استان تنظیم و تکمیل خواهد شد.

باسمه تعالی

پیامبر اعظم صل الله علیه و آله و سلم می فرمایند: هرگاه کاری را انجام دادی، از روی علم و عقل انجام بده و بر حذر باش از اینکه کاری را بدون برنامه ریزی و آگاهی انجام دهی.

تفاهم نامه کمیته همکاری های استان ..... با دبیرخانه ستاد همکاری ها در سال تحصیلی ۹۶-۹۷

کد فعالیت	برنامه کلی	فعالیت ها	شاخص	عملکرد سال	پیش بینی سال
				تحصیلی ۹۵-۹۶	تحصیلی ۹۶-۹۷
۱۱۲	بهره گیری از ظرفیت حوزه های علمیه در پژوهش، برنامه ریزی درسی و توسعه زیرساخت های تعلیم و تربیت اسلامی	۱. پژوهش در حوزه همکاری ها « شماره ۲ »	تعداد		
		۲. همکاری در ایجاد و توسعه مدارس پیش حوزوی (مدارس علوم و معارف اسلامی) « شماره ۷ »	مدرسه		
		۳. اعزام مبلغان با تجربه حوزه های علمیه به (جلسات تخصصی ، گفتمان های دینی دانش آموزی ، مناسبت های دینی و ملی ، اردوهای تربیتی و فعالیت های فوق برنامه و هیات های دانش آموزی) «شماره ۱»	نفر		
		۴. تامین واستقرار روحانی در مدارس توسط حوزه های علمیه (طرح امین ، طرح روشنا، مدارس شبانه روزی روستایی و عشایری «سفیران آسمانی» ، نمونه دولتی و روحانی-مریبه مهد های کودک و پیش دبستانی و ...)	نفر		
		۵. « شماره ۲ »			
		۶. برگزاری نشست تخصصی وهمایش علمی و کرسی های نظریه پردازی ، نقد و مناظره ، نوآوری و آزاد اندیشی برای مدیران و معلمان باحضور اساتید ، علما و فضلاء حوزه های علمیه «شماره ۳»	نشست		
		۷. دیدار دانش آموزان با علما و فضلاء حوزه های علمیه «شماره ۴»	نفر		
		۸. جذب و بکار گیری طلاب در قالب نظام وظیفه عمومی برابر سهمیه تعیین شده «شماره ۶»	نفر		
		۹. آشنایی دانش آموزان با نظام آموزشی مدارس علمیه و بازدید از حوزه های علمیه «شماره ۷»	نفر		
		۱۱۴	مشارکت در تربیت توانمندسازی منابع انسانی (مبلغان و روحانیون شاغل) با استفاده از ظرفیت حوزه های علمیه	۱۰. توانمند سازی طلاب شاغل در آموزش و پرورش «شماره ۱»	نفر
۱۱. نظارت و ارزیابی فعالیت هاو بهسازی عملکرد کمیته های همکاری حوزه های علمیه و آموزش و پرورش در استان ها «شماره ۶»	منطقه				
۱۲. سایر برنامه های پیشنهادی					
*	و ابتکاری کمیته همکاری استان	۱۳.			
		۱۴.			
		۱۵.			

امضای مشاور وزیر

امضای امام جمعه و

امضای مدیر کل آموزش و پرورش و

و دبیر ستاد

رئیس کمیته همکاری

نایب رئیس کمیته همکاری

باسمه تعالی

پیش بینی حجم فعالیت های کمیته های همکاری حوزه های علمی و آموزش و پرورش استان ها در سال تحصیلی ۹۶-۹۷

ردیف	استان	پژوهش	و معارف اسلامی	معارف علوم	اعزام مبلغ مناسبی	استقرار روحانی	نشیست های علمی و تخصصی	دیدار با علما و فضلاء	جذب طلاب نظام وظیفه	بازدید از حوزه های علمی	توانمند سازی طلاب شاغل	نظارت و ارزیابی ماموریت های
۱	آذربایجان شرقی	۲	۱	۱	۵۰۵	۱۱۱	۱۰	۵۵۰۰	۲۵	۵۵۰۰	۵۵	
۲	آذربایجان غربی	۲	۱	۱	۵۲۶	۹۹	۷	۲۰۰۰	۲۵	۲۰۰۰	۴۵	
۳	اردبیل	۲	۱	۱	۸۶	۳۴	۷	۲۰۰۰	۱۳	۲۰۰۰	۵	
۴	اصفهان	۲	۲	۲	۳۵۲	۱۳۸	۲۱	۱۰۰۰۰	۱۲	۱۰۰۰۰	۱۴۶	
۵	البرز	۲	۱	۱	۶۲۸	۸۰	۱۲	۵۰۰۰	۵	۵۰۰۰	۵۴	
۶	ایلام	۱			۹۹	۹	۷	۱۰۰۰	۵	۱۰۰۰	۱۵	
۷	بوشهر	۱			۷۵	۷۶	۱۰	۳۰۰۰	۶	۳۰۰۰	۱۹	
۸	چهارمحال و بختیاری	۲	۱	۱	۷۶	۴۰	۱۲	۳۰۰۰	۱۲	۳۰۰۰	۳۲	
۹	خراسان جنوبی	۳	۱	۱	۵۱	۵۹	۱۰	۴۰۰۰	۱۶	۴۰۰۰	۳۴	
۱۰	خراسان رضوی	۳	۲	۲	۲۳۸۲	۳۴۰	۱۷	۱۰۰۰۰	۴۰	۱۰۰۰۰	۲۵۳	

	۴۱	۲۰۰۰	۲۲	۲۰۰۰	۹	۴۸	۱۲۰	۱	۲	خراسان شمالی	۱۱
	۲۲۳	۱۰۰۰۰	۲۵	۱۰۰۰۰	۱۶	۲۰۱	۱۲۲۹	۱	۲	خوزستا ن	۱۲
	۲۹	۲۰۰۰	۱۹	۲۰۰۰	۱۰	۶۱	۱۲۰	۱	۱	زنجان	۱۳
	۲۵	۸۰۰۰	۹	۸۰۰۰	۸	۱۶۸	۲۵۶۱	۱	۱	سمنان	۱۴
	۸۲	۲۰۰۰	۳۰	۲۰۰۰	۱۲	۴۶	۲۱۹	۱	۲	سیستان و بلوچستان	۱۵
	۱۷۷	۳۰۰۰۰	۰	۳۰۰۰۰	۱۰	۲۴۲	۸۸۵	۲	۳	شهر تهران	۱۶
	۱۸۱	۲۰۰۰۰	۵	۲۰۰۰۰	۱۷	۹۶	۱۳۳۲	۱	۲	شهرستا ن های تهران	۱۷
	۱۱۸	۱۵۰۰۰	۲۵	۱۵۰۰۰	۱۷	۱۵۵	۸۳۴	۲	۲	فارس	۱۸
	۴۸	۵۰۰۰	۱۰	۵۰۰۰	۸	۵۷	۸۰	۲	۲	قزوین	۱۹
	۴۲۹	۱۰۰۰۰	۵	۱۰۰۰۰	۷	۱۶۴	۳۳۸		۱	قم	۲۰
	۳۶	۲۰۰۰	۲۰	۲۰۰۰	۷	۴۷	۲۱۹		۱	کردستا ن	۲۱
	۱۸۵	۲۰۰۰۰	۴۲	۲۰۰۰۰	۱۲	۱۴۲	۱۶۸	۱	۳	کرمان	۲۲

	۴۶	۶۰۰۰	۸	۶۰۰۰	۱۰	۳۸	۲۷۰	۱	۲	کرمانشا ه	۲۳
	۱۹	۱۵۰۰	۹	۱۵۰۰	۷	۳۸	۱۱۷	۱	۲	کمیلویه ویویر احمد	۲۴
	۱۲۷	۴۰۰۰	۱۰	۴۰۰۰	۱۰	۶۷	۲۷۰		۲	گلستان	۲۵
	۳۷	۱۵۰۰۰	۵	۱۵۰۰۰	۱۲	۷۴	۵۵۷	۱	۲	گیلان	۲۶
	۳۴	۲۰۰۰	۱۳	۲۰۰۰	۱۰	۷۴	۲۷۰		۲	لرستان	۲۷
	۵۲	۱۰۰۰۰	۱۰	۱۰۰۰۰	۱۴	۲۴۴	۴۲۴	۱	۲	مازندرا ن	۲۸
	۴۶	۵۰۰۰	۱۲	۵۰۰۰	۱۲	۲۱۷	۲۳۹		۲	مرکزی	۲۹
	۲۶	۵۰۰۰	۳۹	۵۰۰۰	۱۰	۶۴	۲۰۴۹		۲	هرمزگا ن	۳۰
	۵۹	۱۵۰۰۰	۱۷	۱۵۰۰۰	۱۲	۲۰۲	۶۲۹			همدان	۳۱
	۴۵	۱۵۰۰۰	۱۰	۱۵۰۰۰	۱۲	۶۹	۲۷۰	۱	۲	یزد	۳۲
	۲۷۱۳	۲۵۰۰۰۰	۵۰۰	۲۵۰۰۰۰	۳۵۰		۱۸۰۰۰	۲۸	۶۰	جمع کل	

تعاريف، مفاهيم و اكلوہ

۱. تعاریف و مفاهیم

پژوهش: یافتن بهترین راهکارهای ممکن برای حل مشکلات موجود در عرصه‌های تعلیم و تربیت، انجام پروژه‌های پژوهشی، با فعالیتی منسجم برای رسیدن به شناختی روشن‌تر از مفاهیم پیرامونی است. گسترش رویکرد پژوهشی در حوزه تربیتی و آموزشی، بر پایه پژوهش‌های «بنیادی»، «کاربردی» و «توسعه‌ای» برای ابداع و استمرار و استقرار فرایندها می‌تواند پویایی و نشاط لازم را در همه سطوح و مقاطع تربیتی توسعه ببخشد.

تبلیغ: تبلیغ یکی از مسائل اساسی حیات اجتماعی و یکی از اهداف مقدس انبیاء، ائمه، علما، متفکران، دانایان و مصلحان است. تبلیغ دینی یعنی رساندن حقایق دین به اذهان و دل‌های مخاطبان به طوری که بدون آن دچار خسارت خواهند شد. مبلغان، علما و روحانیون هستند که با درک وظیفه الهی و انسانی، دل‌ها و ذهن‌های انسان‌هایی را مورد خطاب قرار می‌دهند که دچار عدم علم، شک یا جهالتند.

مبلغان مناسبی در مدارس: حضور روحانیون و طلاب برای تعلیم ضروریات و مسائل اولیه اسلام و بیان مواظب و تبلیغ امور دینی در بین مخاطبان عام و خاص امری انکارناپذیر است وجود روحانیون، مبلغان و کارشناسان دینی در مدارس زمینه ارتقای و قوام فرهنگ دینی نسل جوان را فراهم کرده و زمینه هجوم فرهنگ بیگانه را خنثی می‌نماید. در برنامه‌های ستاد تلاش شده است تا با هماهنگی مبادی ذیربط حوزه‌های علمی و نهاد‌های حوزوی، از وجود مبلغان واجد شرایط توانمند و مهذب برای حضور و ایفای نقش در جلسات تخصصی، گفتمان‌های دینی دانش‌آموزی، اردوهای تربیتی و فعالیت‌های فوق برنامه و هیات‌های دانش‌آموزی و مناسبت‌های دینی و ملی استفاده شود.

روحانی مستقر: روحانی مستقر فرد واجد شرایطی است (شرط تلبس دائم به لباس مقدس روحانیت برای برادران) که از سوی واحد اعزام‌کننده حداقل به مدت یک سال در محل تبلیغ تعیین شده استقرار یافته و با تعهد به انجام فعالیت‌های توافق شده و با رعایت ضوابط طرح استقرار، وظیفه تبلیغ دینی و نشر احکام و معارف اسلامی را در مدارس آموزش و پرورش (حداقل هفته‌ای سه روز) برعهده می‌گیرد. روحانیون مستقر موظفند برنامه‌های تبلیغی و دینی خود را با محوریت نسل جوان و نوجوان در مراکز آموزشی و مدارس امین در فعالیت‌هایی نظیر برگزاری نماز جماعت، دعا، سخنرانی، تبلیغ چهره به چهره، برگزاری جلسات مناظره و گفتمان، حلقه‌های انس و معرفت، پرسش و پاسخ و ارائه مشاوره و هم‌اندیشی با خانواده‌های دانش‌آموزان متمرکز نمایند. داشتن مدرک تحصیلی معتبر حوزوی (حداقل سطح ۱)، التزام عملی به ولایت فقیه و داشتن بینش سیاسی اجتماعی صحیح و حسن شهرت، داشتن توان تبلیغی و روابط اجتماعی موثر، تعهد اجرای مفاد کامل منشور تبلیغ و حداقل سن ۲۵ و حداکثر ۵۰ سال از دیگر شرایط طرح استقرار می‌باشد.

فعالیت‌های طرح هجرت: براساس طرح هجرت بلند مدت، معاونت تبلیغ و آموزش‌های کاربردی حوزه‌های علمی و دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم روحانیون مستقر را موظف کرده برنامه‌های تبلیغی و دینی خود را با محوریت نسل جوان و نوجوان در مراکز آموزشی و مدارس امین در فعالیت‌های برگزاری نماز جماعت، دعا، سخنرانی، تبلیغ چهره به چهره، برگزاری جلسات مناظره و گفتمان، حلقه‌های انس و معرفت، پرسش و پاسخ و ارائه مشاوره و هم‌اندیشی با خانواده‌های دانش‌آموزان متمرکز نمایند.

نحوه اعزام مبلغ: حوزه های علمیه و نهاد های حوزوی وظیفه تربیت ، سازماندهی و اعزام مبلغان و کارشتاسان دینی را از میان طلاب و روحانیون برعهده دارند . معاونت تبلیغ و آموزش های کاربردی حوزه های علمیه ، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و ... عمده ترین مرجع اعزام مبلغ به اقصی نقاط کشور هستند که در قالب طرح های هجرت کوتاه مدت و بلند مدت از طریق سامانه های سماوات و سمتا اقدام می نمایند.

سامانه سماوات : این سامانه ارتباطات و اطلاعات جامع مبلغین، زیر نظر معاونت تبلیغ و آموزش های کاربردی حوزه های علمیه اداره می شود واعزام جهت هجرت کوتاه مدت و بلند مدت طلاب و روحانیون جهت تبلیغ دین را عهده دار می باشد. طلاب علاقمند جهت تشکیل پرونده ، ثبت وگزارش (فعالیت های تبلیغی)هجرت بلند مدت خود به این سامانه مراجعه می نمایند.

سامانه سمتا: این سامانه جهت اعزام مبلغ به اقصی نقاط کشور زیر نظر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم اداره می شود. و خدماتی شامل تشکیل پرونده تبلیغی طلاب ، عضویت در سایت ، پی گیری حکم، درخواست کاربری برای نهاد های مرتبط و ... ارائه می دهد.

فرایند جذب و اعزام و بکارگیری روحانی مستقر از سوی سازمان تبلیغات اسلامی :

۱.مراجعه حضوری متقاضی به اداره امور فرهنگی اداره کل تبلیغات اسلامی استان ۲. ارائه مدارک لازم و تکمیل فرم های مربوطه ۳. تشکیل پرونده و اعلام زمان مصاحبه حضوری ۴. انجام مصاحبه و گزینش ۵. اعلام نتیجه و صدور مجوز به متقاضی ۶. تعیین محل خدمت و عقد قرارداد توسط اداره کل تبلیغات اسلامی ۷. ارسال قرارداد به سازمان تبلیغات اسلامی کشور برای بررسی و تایید نهایی ۸. ابلاغ رسمی قرارداد به روحانی مستقر ۹. استقرار روحانی در محل خدمت تعیین شده ۱۰. ثبت مشخصات در سامانه تبلیغی ۱۱. ارزیابی ماهانه روحانی مستقر ۱۲. ادامه فعالیت در صورت تایید و رضایت

شیوهی و فرایند تأسیس دبیرستان علوم و معارف اسلامی وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی: سازمان تبلیغات اسلامی کشور به منظور ایجاد و اداره دبیرستان های صدرا سازمان مدارس معارف اسلامی را تأسیس نموده است . شیوهی و فرایند تأسیس دبیرستان علوم و معارف اسلامی وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی به شرح ذیل می باشد: ۱. تنظیم و تحویل درخواست تأسیس مدرسه توسط موسسین به ادارات کل تبلیغات اسلامی ۲. بررسی درخواست به شرط تأمین ساختمان، مناسب بودن جمعیت دانش آموزی ، امکان پشتیبانی مالی مناسب از مدرسه ،امکان حضور اساتید و معلمان مجرب معارفی ۳. ارجاع درخواست تأسیس از سوی سازمان مدارس معارف اسلامی کشور به شورای عالی آموزش و پرورش برای بررسی و صدور مجوز تأسیس ۴. اعلام احراز شرایط و ابلاغ موافقت تأسیس مدرسه به ادارات کل آموزش و پرورش و تبلیغات اسلامی استان . همچنین، علاوه بر شرایط تأسیس ، آشنایی با محتوای آموزشی ، نحوه ادامه تحصیل دانش آموزان این رشته و دستور العمل ثبت نام دانش آموزان نیز از سوی این سازمان اعلام شده است .

برای توسعه ایجاد و راه اندازی مدارس علوم و معارف اسلامی، افزایش آشنایی علاقمندان از بین مومنین و نهاد های علمی و مذهبی به تاسیس این گونه مدارس که به عنوان مدارس پیش حوزوی تلقی شده و زمینه جذب و هدایت دانش آموزان مستعد به حوزه های علمیه و تحصیل در علوم دینی را فراهم می آورد گام های اجرایی زیر مورد توجه می باشد.